

[Boligministeren]

udbedring af byggeskader, samt påse, at kvalitetssikringen og herunder byggeriets vedligeholdelse er i orden.

Alt støttet byggeri med tilsagn efter 1. januar 1986 skal bidrage med 1 pct. af anskaffelsessummen og får til gengæld *ret* til at få dækket 95 pct. af eventuelle byggeskadeudgifter samt omkostningsfrit at få foretaget eftersynet.

Ved fondens etablering muliggøres en harmonisering af ansvarsperiodens længde (forældelsesfristerne) for byggeriets parter. Det foreslås, at fristen for at gøre ansvar gældende mod såvel leverandører og entreprenører som rådgivere fastsættes til 5 år.

Herved vil der ikke længere være forskel i incitament hos byggeriets parter til sikring af kvaliteten. Desuden ligger der i den generelle 5-årsregel en tilskyndelse til samlet skadeopgørelse på et tidspunkt, hvor en eventuel ansvarsplacering lettere vil kunne finde sted.

Boligministeriet har indledt drøftelser med byggeriets parter om ansvarsforældelses-spørgsmålet, og ministeriet sigter mod at opnå aftaler med disse med henblik på en 5-årsregels indførelse inden for statens byggeri og byggeri med offentlig støtte efter lov om boligbyggeri. Gennemførelsen forudsættes at ske ved hjælp af standardforbehold i leveringsbetingelser og administrative forskrifter.

Med henblik på fortsat at begrænse huslejen i nybyggeriet foreslås ændringer i rammebeløbsordningen.

Som ordningen er udformet nu, er der ikke indbygget nogen tilskyndelse til at holde grundprisen nede på et rimeligt niveau. Der foreslås på denne baggrund indført en bestemmelse om, at kommunernes andel af grundkapitalindskuddet for nyt almenyttigt byggeri forhøjes ved særlig høje grundudgifter.

Til yderligere begrænsning af huslejen i nybyggeriet ændres rammebeløbets administrativt fastsatte reguleringsmekanisme. Som mekanismen er udformet nu, reguleres rammebeløbet med stigningen i byggeomkostningsindekset. Da dette siden 1970 med enkelte undtagelser er steget mere end indkomsterne, ville huslejen i nybyggeriet, hvis der ikke var sket en udvidelse af den offentlige støtte, have udgjort en kraftigt stigende andel af den disponible indkomst.

For at begrænse anskaffelsessummerne foreslås reguleringsmekanismen ændret, såle-

des at rammebeløbet fremtidig reguleres efter stigningen i timelønsindekset.

For at tilpasse lejlighedernes størrelse til bolig efterspørgslen delvis ændrede karakter, hvor vægten nu lægges på mindre og billigere lejligheder, ændres de administrativt fastsatte tillæg til rammebeløbene således, at der gives et lidt større tillæg for projekter med et gennemsnitsareal på op til 70 m² og et mindre tillæg for projekter derover. Herved motiveres til gennemførelse af byggerier med et gennemsnitligt boligareal pr. lejlighed på 3-5 m² mindre end i dag. Det samme synspunkt ligger til grund for forslaget om at nedsætte den maksimale størrelse for nye almenyttige boliger fra 130 m² til 110 m².

Herudover foreslås ændringer i finansieringen af ungdomsboliger samt ændringer i støtten til udbedring af byggeskader for byggerier med tilsagn før 1. januar 1986.

Jeg skal i øvrigt henvide til lovforslaget og dets bemærkninger.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov.

(Lovforslag nr. L 185).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Leif Hermann (SF):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af adgangen til retshjælp, fri proces m.v.

(Beslutningsforslag nr. B 112).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 20/2 85 om idrætten i bredden.

(Redegørelse nr. R 9).

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Indledning. Idrættens centrale kvaliteter er de samme, som findes i det øvrige kulturliv. Idrætten er en selvfølgelig del af det kulturliv, som bygger på det kreative, det musiske og det, der har med personlig udfoldelse og udvikling at gøre. Derfor er en debat om breddeidrætten et centralt emne i kulturpolitikken, og idrættens muligheder for både selvudfoldelse og – som tilskuer – oplevelsen af andres udfoldelse falder smukt i tråd med forholdene på teaterområdet, musikområdet og de mange andre områder under kulturministeriet.

Idrættens udvikling. Idrættens udvikling gennem de sidste 25 år har på alle områder været præget af vækst. Antallet af idrætsudøvere er vokset, antallet af faciliteter er steget endnu mere, udbuddet af aktiviteter er blevet større, og omfanget af sport i TV og aviser er øget. Idrætten præger oven i købet områder af hverdagen, som ikke direkte har med idræt at gøre: moden, talesproget, synet på sundhed osv. En iagttagelse fra et fremmed samfund kunne ved at studere indholdet af dagens massemedier godt få den opfattelse, at idrætten simpelt hen er det vigtigste samfundsområde i Danmark.

Idrættens betydning lader sig naturligvis ikke aflæse på denne eller på nogen anden direkte måde. Som det er tilfældet for det øvrige kulturområde, er det også karakteristisk for idrætten, at den ikke umiddelbart indvirker på de økonomiske forhold, som i den offentlige debat normalt fremstår som de væsentligste. De målestokke, som almindeligvis bruges som udtryk for samfundets tilstand – renteniveau, udlånsgæld, handelsbalance, arbejdsløshed etc. – påvirkes ikke synligt af idrættens aktiviteter. Alligevel får de mere end 50 pct. af befolkningen, som dyrker idræt, her nogle oplevelser, som afgørende præger væsentlige dele af deres liv: opfattelsen af deres krop, kontakten med andre mennesker, følelsen af fysisk og psykisk overskud. Idrætten er en af de faktorer, der binder samfundets liv sammen og er med til at præge de mønstre, som udgør samfundets kulturgrundlag.

Idrættens behandling i folketinget. I modsætning til tidligere har idrætten i 1984 ikke været et forsømt område i folketingets debatter. I maj måned fremsatte jeg i folketinget en redegørelse om eliteidrættens forhold, og debatten herom resulterede i fremsættelsen af

det lovforslag om eliteidrættens fremme, som af et meget stort flertal blev vedtaget i december. Hermed skabtes rammerne for en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig udvikling af denne side af idrætten, som gennem de senere år havde vist sig at have et særligt behov herfor.

Regeringens og folketingets særlige interesse for eliteidrætten i 1984 var ikke udtryk for nogen prioritering af denne idrætsform over andre former, men for viljen til at løse en række konkrete problemer for netop denne gruppe idrætsudøvere. Jeg fremhævede under debatten i folketinget, at disse løsningsforslag for eliteidrætten ikke måtte ske på bekostning af idrætten i bredden. Også idrætten for de mange – breddeidrætten, den folkelige idræt, motionsidrætten, eller hvad den nu betegnes – må være i centrum for folketingets interesse, og jeg gav derfor også under debatten i folketinget tilsagn om at følge eliteidrætsloven op med en redegørelse om forholdene for idrætten i bredden.

Ændringer i idrætsbilledet. Et samlet billede af væksten i idrætsudøvelsen kan fås ved at sammenligne en række undersøgelser, der er gennemført inden for den seneste snes år. Det drejer sig om fritidsundersøgelserne fra 1964, 1975 og 1982, gennemført af socialforskningsinstituttet og Danmarks Statistik, samt den af Ringsted Idrætsunion i samarbejde med Europarådet og med støtte fra kulturministeriet gennemførte Ringstedundersøgelse fra 1980.

Selv om der må tages forbehold over for sammenligneligheden af de forskellige undersøgelser, er billedet af vækst meget tydeligt. I 1964 var 15 pct. af den voksne befolkning idrætsligt aktiv, men andelen er siden vokset til det tredobbelte. Meget tyder på, at mere end 50 pct. af den voksne befolkning i dag dyrker idræt. Samtidig viser undersøgelserne, at kvindernes andel af de aktive er steget betydeligt, således at den nu udgør 48 pct.

Betragtes alene udviklingen inden for den organiserede idræt, fremgår det, at der er sket en fordobling af aktiviteten her, men undersøges udviklingen for Dansk Idræts-Forbunds forskellige specialforbund, kan der iagttages meget væsentlige forskydninger mellem de forskellige idrætsgrene. Især har idrætsgrene som badminton, tennis, sejlsport, ridning, gang m.fl. gennemgået en bemærkelsesværdig udvikling.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Endvidere fremgår det af undersøgelserne, at aktiviteten uden for idrætsorganisationerne tilsyneladende har kunnet tiltrække flere mennesker, idet væksten i antallet af idrætsforeningsmedlemmer ikke har holdt trit med væksten i den generelle idrætsdeltagelse. Dette skyldes formentlig, at mange af de former for kropslig udfoldelse, f.eks. jogging og motionscykling, som er blevet almindelige i de senere år, ikke kræver de faciliteter og den organisation, som tilbydes af foreningerne.

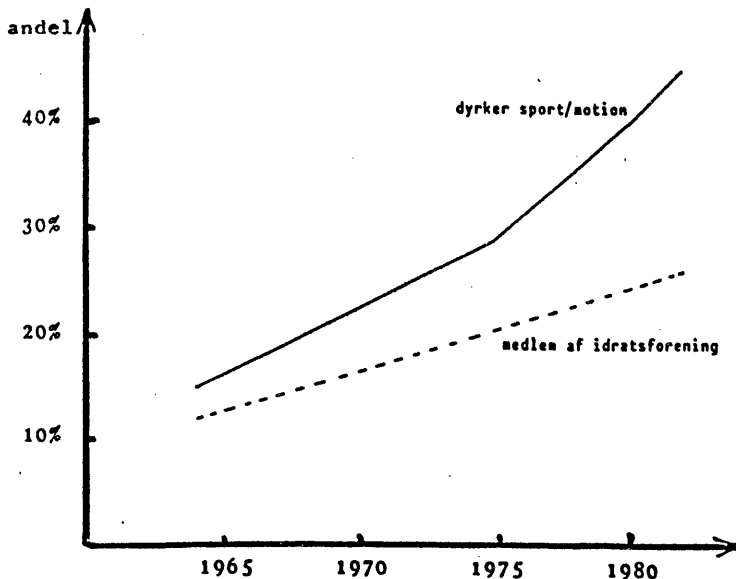
På baggrund af disse undersøgelser kan det således konstateres, at der inden for idrætten er sket en række ændringer og udvidelser med hensyn til deltagerkredse, aktivitetstyper og organiseringsformer. Der er skabt et mere mangfoldigt og nuanceret idrætsbillede.

I den såkaldte Ringstedundersøgelse skelnedes mellem tre former for idrætsdeltagelse: organiseret konkurrenceidræt, hvori 18 pct. af den voksne befolkning angiver at deltage, organiseret motionsidræt, hvori 22 pct. deltager, og uorganiseret idræt, som 51 pct. af den voksne befolkning angiver at dyrke. Den enkelte kan dog godt være aktiv i flere forskellige sammenhænge, f.eks. dyrke motionsbadminton i en klub og motionsløbe privat eller både dyrke konkurrence- og motionsidræt i en klub. Det er således kun 21 pct., der ude-

lukkende dyrker idræt uden for en idrætsforening. I alt dyrker 36 pct. idræt i en idrætsforening.

Deltagelse i organiseret konkurrenceidræt fordrer medlemskab af en idrætsforening og regelmæssig og på forhånd fastlagt træning og sigter mod deltagelse i stævner eller turneringer på et højere eller lavere niveau. Man kan sige, at deltagelsen er vendt mod præstationen og resultatet. I den organiserede motionsidræt sigter deltagelsen i højere grad mod det sociale samvær, rekreation og fysisk velvære. Endelig er der i den uorganiserede idræt, som udfolder sig uden for idrætsforeningernes regie, tale om aktiviteter, der helt og holdent udøves på deltagernes egne præmisser: man vælger selv tid og sted for udøvelsen, og hvad denne skal gå ud på, og man vælger selv sine partnere, hvis man da ikke foretrækker at dyrke aktiviteten alene. Hvor den uorganiserede idrætsaktivitet ikke er udtryk for manglende tilbud, fuldender den således billedet af et alsidigt idrætsliv.

De tre forskellige idrætsformer afspejler også forskellige sociale kendetegn for deltagerkredsene. Ser man på aldersgrupperne, er det de yngre, der i alle tre idrætsformer er bedst repræsenterede. I den organiserede konkurrenceidræt er der en stærkt faldende deltagelse med stigende alder, og kun ganske

FIGUR. Andelen af den voksne befolkning, der dyrker sport/motion, og andelen, der er medlem af en idrætsforening, 1964-1982.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

få over 40 år er involverede i denne idrætsform. For de to øvrige former er der derimod tale om en mere jævn aldersspredning, hvor også de 40–59-årige kan fremvise en betragtelig deltagelse. For de 21 pct., der udelukkende deltager i uorganiseret idræt, er deltagelsen endog størst blandt de 45–54-årige. Det meget diskuterede frafaldsproblem, som dog synes på retur i disse år, er derfor i første række et problem for den organiserede konkurrenceidræt og ikke et generelt problem for idrætsdeltagelsen i almindelighed.

Kvinder er i stigende grad blevet involveret i de former for idræt, der ikke sigter mod deltagelse i konkurrencer, mens mænd fortsat er overrepræsenterede inden for den organiserede konkurrenceidræt. Over ¼ af alle mænd, men kun ¼ af alle kvinder, dyrker organiseret konkurrenceidræt. Men når det gælder deltagelse i organiseret motionsidræt eller i en form for uorganiseret idræt, er der stort set ingen forskel på mænds og kvinders involvering.

Også med hensyn til den sociale status er der sket en udvidelse af rekrutteringsgrundlaget. Det er et faktum, at idræt tidligere navnlig dyrkedes i de højere socialgrupper. Dette gælder stadig i vidt omfang for den organiserede konkurrenceidræt, hvor deltagelsen i socialgruppe I er mere end tre gange så stor som i socialgruppe V. Derimod har tilvæksten i idrætsdeltagelsen tilsyneladende medført, at et bredere udsnit af befolkningen nu deltager i specielt organiseret motionsidræt, men i nogen grad også i uorganiseret idræt.

Faciliteter og økonomi. Den stærke vækst i idrætsudfoldelsen modsvares af en meget betydelig investeringsaktivitet de sidste 10–15 år. Antallet af idrætshaller er mere end tredoblet, så der i dag findes ca. 1.200; og antallet af svømmehaller har udviklet sig tilsvarende, således at der i dag findes ca. 200.

Udviklingen i de offentlige tilskud til idrætten har nominelt set svaret til aktivitetsudvidelsen. Også her er der tale om en tredobling i perioden, og de offentlige tilskud udgør i dag et beløb af størrelsesordenen 2 mia kr., hvoraf kommunerne yder ca. 85 pct. Korrigeres den økonomiske udvikling for virkningerne af den inflation, som har fundet sted i perioden, er der imidlertid tale om en realstigning af størrelsesordenen 50 pct. Umiddelbart kunne det derfor se ud til, at stigningen i befolkningens idrætsaktivitet

ikke er fulgt op af en tilsvarende stigning i de økonomiske tilskud. Imidlertid er der grund til at påpege, at en stor del af tilgangen af nye faciliteter – idrætshaller og svømmeanlæg – er sket i forbindelse med skolebyggeri og derfor ikke indgår i de kommunale beregninger over tilskud til idrætten, selv om de også bruges af den frivillige idræt. Hertil kommer, at en stor del af udviklingen i den uorganiserede idræt ikke er facilitetskrævende i traditionel forstand. Jogging, motionscyklning og andre former for friluftsprægede idrætsaktiviteter stiller ikke nødvendigvis krav om særlige idrætsanlæg.

De statslige tilskud til idrætten kommer først og fremmest fra tipsloven (181 mill. kr. i 1983–84) og fra fritidsloven (ca. 85 mill. kr. i 1983). Fra tipsloven udbetales ca. 170 mill. kr. direkte til organisationerne, mens resten via kulturministeriet især anvendes til støtte for lokale foreningers investering i idrætsanlæg og klubhuse, og fra fritidsloven udbetales lokaletilskud på ca. 60 mill. kr. og tilskud til interessegrupper på ca. 20 mill. kr. Loven om V6-spil, som blev vedtaget i 1983, har ikke indfriet de forventninger, som blev stillet til den. Samtidig synes tipsomsætningen for første gang i mange år at vise en faldende tendens. Det må overvejes, hvorledes denne udvikling kan vendes.

Selve idrætsaktiviteten har som nævnt gennemløbet en særdeles tilfredsstillende udvikling de seneste år. Der blev for 10–15 år siden talt meget om foranstaltninger, som skulle sikre en væsentlig større idrætsdeltagelse i befolkningen, som kunne sikre, at midaldrende og ældre ville blive væsentlig stærkere repræsenteret i aktiviteterne, som skulle reducere frafaldet blandt de 14–18-årige, og som skulle skabe nye typer af aktivitetstilbud. Mange af de mål, der dengang blev sat for idrætten, synes til dels at være indfriet, men fortsatte overvejelser over metoder til yderligere reduktion af frafaldet må gøres.

Nye opgaver. En lang række nye opgaver har imidlertid allerede vist sig og stiller krav til en fortsat udvikling og omstilling af idrætten.

Fundamentet i det lokale idrætsliv er fortsat idrætsforeningen og bør også være det. Men idrætsforeningerne stilles på mange måder over for krav om udvikling af nye former for tilbud for at imødekomme behovene hos

[Ministeren for kulturelle anliggender]

de nye aktivitetstyper og de nye grupper af udøvere.

At idrætsorganisationerne arbejder konstruktivt med denne udfordring, kan der gives en lang række eksempler på:

Fra foreningsside bestræber man sig for at ændre indholdet af aktiviteterne, så de modsvare behovene hos de nye brugergrupper. Mange af de mennesker, som i disse år ønsker at dyrke motion i idrætsforeningerne, har ingen særlig idrætserfaring i forvejen. De ønsker mulighed for fysisk udfoldelse uden at behøve at specialisere sig, og de ønsker et socialt samvær. Foreningerne må fortsat arbejde på at nedbryde strukturer, som gør mere tværgående aktivitetstilbud vanskelige.

Der udfoldes bestræbelser for at etablere tilbud for arbejdsledige i dagtimerne, så midlertidigt eller mere langvarigt arbejdsledige kan få mulighed for at deltage i idræt på tidspunkter, hvor den ledige anlægskapacitet (uden for skolernes faciliteter) er stor, og hvor idrætsaktiviteten kan give mulighed for menneskelige kontakter i en situation, hvor den enkelte savner kammeratskabet på arbejdspladsen. Disse tilbud bør udbygges til også at omfatte andre, som er hjemme i dagtimerne, f.eks. efterlønsmodtagere og mennesker med skiftende arbejdstider.

Organisationerne søger at udbygge deres uddannelsesstilbud for de frivillige ledere. Kravene til lederne vokser og ændres i disse år, hvor nye indfaldsvinkler til idrætten stiller krav, der rækker ud over den teknisk-faglige kunnen, og hvor også idrætsaktiviteterne for børn giver nye udfordringer. De initiativer, organisationerne udfolder på dette område, er meget vigtige i den nuværende omstillingsproces.

Organisationerne arbejder med at forbedre udfoldelsesmulighederne for bestemte målgrupper – f.eks. de handicappede, som fortsat har vanskeligt ved at blive integreret i det almindelige foreningsliv. Også bestræbelser for at skabe aktiviteter for de ældre aldersgrupper og for familien som sådan må siges at være vigtige opgaver. Ligeledes arbejder idrætsforeningerne med mulighederne for at

integrere gæstearbejdere i det lokale miljø gennem foreningernes virksomhed.

Organisationerne er opmærksomme på muligheden for – i samarbejde med den kommunale forvaltning – at etablere tilbud for særlige grupper af unge, som i kraft af deres miljø ikke har følt sig tiltrukket af idrætsforeningernes sædvanlige tilbud. Idrætsforeningerne har ofte vanskeligt ved at appellere til sådanne børn og unge, men forsøger at etablere en række initiativer på området.

Endelig kan det være på sin plads at nævne, at også arbejdet med at skabe en mere ligelig rekruttering af kvinder til de forskellige former for idræt, men især til lederarbejdet, optager organisationerne i stadig større grad i disse år.

Idrættens forhold til det offentlige. Idrættens muligheder for at løse de opgaver, som samfundet traditionelt forestiller sig er idrættens, er stærkt afhængige af de vilkår, som det offentlige skaber for idrætsarbejdet. Fritidsloven, som er en vigtig forudsætning for den lokale støtte til idrætten, kritiseres på en række punkter af organisationerne. Man finder, at den er for svær at administrere for det lokale foreningsarbejde, at den lægger op til forskelsbehandling både inden for idrætten, f.eks. vedrørende forholdet mellem offentlige og foreningsejede lokaler, og i forholdet til andre organisationer, f.eks. aftenskolen, ungdomsskolen, ungdomsklubber og skolefritidsordninger, og at den er blevet økonomisk udhulet. Samtidig er organisationerne bekymrede over tendensen til stagnation i den meget betydelige del af den kommunale støtte, som ikke er lovbunden. Fra kommunal side har der i en årrække været vist betydelig interesse for at støtte det lokale foreningsliv gennem særlige kommunale støtteordninger. Et stort antal kommuner har ydet betydelige beløb ud over det, de har været lovmæssigt forpligtede til, men idrætten frygter, at kravene om tilbageholdenhed på de kommunale budgetter vil ramme dette område. Udviklingen i de kommunale budgetter de seneste år viser følgende:

Tabel. Kommunale udgifter til idræt. (Løbende priser). (Mill. kr.).

	1979	1980	1981	1982	1983	1984 (budget)
Stadionner og idrætsanlæg	438	348	388	365	337	384

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Idræts- og svømmehaller	525	515	581	551	524	521
Interessegrupper for børn og unge	32	35	37	40	37	42
Lokaler m.v. vedr. børn og unge	126	165	205	226	229	236
Kommunale støtteordninger uden for fritidsloven	176	194	213	235	243	263
Øvrige fritidsfaciliteter	157	173	198	218	230	230
I alt	1.454	1.430	1.622	1.635	1.600	1.676

Et udvalg om revision af fritidsloven, som nedsattes under undervisningsministeriet i december 1983, og som afgav betænkning efter 9 måneders arbejde, kunne desværre ikke skabe grundlag for et forslag, som alle kunne acceptere. Uenighed om finansieringsformen og den økonomiske ramme for revisionen resulterede i en særudtalelse fra Idrættens Fællesråd i samarbejde med Dansk Ungdoms Fællesråd. Særudtalelsen indeholder bl.a., at en revision af loven dels må bygge på en forenkling af kriterierne for tilskud, dels må lægge vægt på aktivitetsfremmende foranstaltninger og dels må sikre ensartede vilkår for de forskellige typer af børne- og ungdomsarbejde. En fremtidig lov bør derfor indeholde rammebestemmelser for støtten, udformet således, at støtten virker aktivitetsfremmende uden at stille foreningerne over for komplicerede administrative krav. På finansieringssiden må en forenkling overvejes, således at et statsligt engagement i finansieringen i givet fald koncentrerer sig om tilskud til lokaler. Det er min opfattelse, at særudtalelsen indeholder et konstruktivt forslag til en indholdsmæssig revision af loven og vil være et godt revisionsgrundlag, når de økonomiske muligheder er yderligere afklaret. I forbindelse med overvejelserne om en eventuel overgang af fritidsloven til bloktilskud er det regeringens klare holdning, at en sådan ordning må gælde hele loven – ikke kun kapitel II.

Forbedringer i idrættens vilkår. Der kan på visse områder peges på forbedringer i forholdene for den frivillige idræt de senere år.

Det lykkedes at skabe en række administrative forenklinger på indkomstskatteområdet, som idrætsorganisationerne har hilset med stor tilfredshed. Det drejer sig om fradrag i forbindelse med omkostningsdækningen ved trænervirksomhed o.lign. Organisationerne finder dog fortsat, at der er behov for at skabe en afklaring af, om der kan ske en fritagelse for moms for foreninger, som er

almennyttige og ikke driver erhvervsmæssig virksomhed.

Tipstilskuddene har – trods den stagnerende tendens, der, som ovenfor nævnt, er indtrådt på det sidste – gennem en række år vist en stigning, som har ligget væsentligt over pris- og lønstigningerne.

Samtidig arbejdes der med en ændring af den idrætsmedicinske struktur, således at vejledning i forbindelse med idrætsudfoldelsen og behandling af idrætsskader kan forbedres. Der er behov for uddannelse af læger i idrætsmedicin dels i forbindelse med lægestudiet som sådant, dels i form af efteruddannelsstilbud til bl.a. praktiserende læger, og der er grund til at overveje mulighederne for at indføre en speciallægeordning også i idrætsmedicin. Det er hensigten af ministeriets idrætsstipendier at yde tilskud til oprettelsen af et professorat i idrætsmedicin i erkendelse af den sundhedsmæssige forpligtelse til at følge den meget gunstige udvikling i befolkningens idrætsaktivitet op.

Der kan også være grund til at pege på den revision af fritidsloven, der fandt sted i 1983, og som medførte, at amtskommunerne blev forpligtet til at yde støtte til amtsidrætsforeninger på lokaleområdet – svarende til kommunernes forpligtelse over for det lokale foreningsliv.

Idrættens fremtidige forhold. Idrætten er i betydelig grad afhængig af tilskud fra det offentlige. I første række gælder dette for investeringer i og drift af idrætsanlæggene, men også aktivitetsstøtten er af afgørende betydning for det lokale idrætsliv. Tallet kan være vanskeligt at opgøre, men det må anslås, at offentlige bidrag til den frivillige idræt udgør ca. 2 mia. kr. og dermed ca. halvdelen af ressourcetilgangen til idrætten, idet Dansk Idræts-Forbunds Idræt 80-Udvalg har skønnet, at værdien af den frivillige lederindsats udgør ca. 1,4 mia. kr., mens indtægter fra kontingenter m.v. udgør ca. 700 mill. kr. Nyere, endnu ikke afsluttede under-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

søgelse tyder dog på, at idrættens eget bidrag er noget større.

Det må også fortsat være sådan, at det offentlige påtager sig en væsentlig del af ansvaret for de økonomiske rammer for idrætsudfoldelsen. Kunne de afledede besparelser på social- og sundhedssektorens konti gøres op, er det ikke usandsynligt, at det ville vise sig, at der ikke er tale om nogen nettoudgift for stat, amter og kommuner. Der henvises i denne forbindelse til forebyggelsesrådets pjece om idrættens muligheder på det sundhedsforebyggende område.

Imidlertid er der grund til at undersøge nærmere, om ikke den omstillingsproces, idrætten gennemløber i disse år, skaber behov for en ændret prioritering i det offentlige engagement i idrætsorganisationernes arbejde. Spørgsmål om forenkling af reglerne for den offentlige støtte til idrætten må have en fremtrædende plads. Endvidere synes der med henblik på planlægningsspørgsmål at være behov for en koordinerende og rådgivende indsats, men også på områder som forskningen og den forsøgsvirksomhed, som pågår for at skabe nye initiativer over for de idrætsligt set dårligere stillede grupper, synes der at være behov for en indsats med særlig offentlig deltagelse. Endvidere må spørgsmål om forenkling af reglerne for den offentlige støtte til idrætten have en fremtrædende plads.

Planlægningen af idrætsfaciliteter undergår forandringer i disse år, hvor en hidtil stærk vækst afløses af tilbageholdenhed. Behovet for planlægning drejer sig mindre om fortsat udbygning efter de hidtidige retningslinier end om omstilling til nye brugerbehov og nye økonomiske forudsætninger. Nye typer af anlæg, decentrale anlægsmuligheder, »skrabede« anlæg og energibesparende anlæg vil være nogle af kodebetegnelserne for den udvikling, som tegner sig. På forskningsiden er der behov for en langsigtet planlægning af den forskningsindsats, som spirer frem på det samfundsvidenskabelige område. Endelig ville de mange forsøgsinitiativer, som etableres rundt omkring i landet, kunne nyttiggøres for en større kreds, hvis udbyttet af ressourceindsatsen kunne vurderes centralt.

Vedrørende alle disse spørgsmål, som berører væsentlige elementer i den fremtidige udvikling af idrætsarbejdet i bredden, er der

efter min opfattelse behov for en mere dybtgående bearbejdelse.

Udvalg om breddeidrættens forhold. Idrætten modtager fra politisk side mange positive tilkendegivelser, men det må tilføjes, at der i nogen grad savnes et mere nuanceret overblik over, hvordan idrættens behov bedst kan tilgodeses. For at disse tilkendegivelser kan udmøntes i praktisk politik, må der indsamles information til en mere præcis kortlægning af idrættens situation. Da de kommende år næppe bringer mulighed for stigninger i de offentlige tilskud, vil en sådan kortlægning kunne danne grundlag for en vurdering af, hvilke omprioriteringer på de offentlige budgetter der i givet fald vil kunne skabe forbedringer i de eksisterende vilkår.

I overensstemmelse med en enig indstilling fra de i Idrættens Fællesråd repræsenterede idrætsorganisationer er det derfor min hensigt snarest efter debatten i folketinget om denne redegørelse at nedsætte et udvalg til gennemgang og vurdering af breddeidrættens forhold, således at udvalgets rapport kan danne baggrund for en debat i folketinget i forbindelse med en endelig stillingtagen til breddeidrættens forhold.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 680

1) Til statsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Vil regeringen sikre, at det bliver fuldt opklaret, hvorledes det kan gå til, at forsvarsministeren den 6. februar 1985 misinformerede folketinget om røggasulykken den 5. juli 1984 ved Sandholmlejren?«

Skriftlig begrundelse

Forsvarsministeren oplyste i folketingets spørgetid den 6. februar 1985, at der den 5. juli 1984 fandt en røggasulykke sted ved Sandholmlejren, hvor 4 rekrutter i livgarden pådrog sig en lettere røggasforgiftning i forbindelse med en øvelse i et såkaldt nærkampshus. Ministeren oplyste, at de blev undersøgt på hospital, men at de tre blev udskrevet efter en kort undersøgelse, mens den

[Albrechtsen]

fjerde forblev til observation i nogle dage, men blev udskrevet med oplysninger om, at han ikke ville få varig men.

Imidlertid oplyser Ekstra Bladet den 11. februar 1985, at garderne trods svære symptomer først dagen efter – 17 timer efter – fik lov til at komme på hospitalet. Og det fremgår, at Jesper Jensen var indlagt i 4 dage på intensiv afdeling, mens Johan B. Krogh lå 10 dage og havde alvorlige problemer, bl.a. opkastning af blod. Ifølge Ekstra Bladet den 12. februar 1985 måtte han de første dage have ilt.

Det må naturligvis opklares, hvorledes det kan gå til, at forsvarsministeren så groft har misinformeret folkettinget om denne ulykke.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil blot indledningsvis sige, at jo mere der graves frem i sagen om røggasulykkerne ved Sandholmlejren, jo mere klart bliver det, at der må en uvildig undersøgelse til. Det kan vi komme tilbage til under næste spørgsmål, men først må det afklares, hvordan det kan gå til, at forsvarsministeren så groft misinformerede folkettinget den 6. februar 1985. Det må anses for klart dokumenteret, at forsvarsministeren misinformerede; det stod allerede klart efter artiklen den 11. februar 1985 i Ekstra Bladet, og det blev til overflod dokumenteret gennem Ekstra Bladets artikel den 18. februar 1985, hvor en lægeerklæring beskriver, hvor alvorlig en ulykke der var tale om. Der kommer hertil også det forhold, at forsvarsministeren oplyste, at der var foretaget en meget grundig undersøgelse af ulykken i juli 1984, og omstændighederne har senere vist, at der absolut ikke har været tale om nogen grundig undersøgelse.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ved uheldet den 5. juli 1984 blev 4 gardere røgforgiftet. De blev alle på foranledning af Sandholmlejrens læge indlagt på hospital den 6. juli. To af dem blev udskrevet henholdsvis den 7. og den 8. juli i velbefindende. Den tredje opholdt sig det første døgn på hospitalets akutte modtageafdeling på grund af behandling af astmalignende symptomer via venedrop. Da han efter dette døgn var symptomfri, blev han udskrevet den 8. juli i velbefindende. Alle tre var senere til ambu-

lant kontrol, der viste normaliserede forhold for dem alle.

Den fjerde garder blev udskrevet den 16. juli, idet der udviklede sig en egentlig lungebetændelse, ligesom der blev konstateret et par mindre blødninger fra mave-tarmkanalen. Sådanne blødninger er ikke usædvanlige i forbindelse med røgindånding og fordrer ingen særlig behandling. Ved ambulans kontrol den 21. august blev den pågældende beskrevet som i velbefindende uden behov for medicinsk behandling.

Det vil altså sige, at de fire gardere blev indlagt efter en ulykke ved Sandholmlejren den 4. juli; én blev udskrevet dagen efter, to gardere to dage efter, og den fjerde blev udskrevet 10 dage efter.

Disse supplerende og mere detaljerede oplysninger, som jeg nu i dag giver på forsvarsministerens vegne, hidrører ligesom de oplysninger, der blev givet her i tinget den 6. februar, fra forsvarrets myndigheder. Der er ingen reel forskel i oplysningerne, og der er derfor ikke tale om, at forsvarsministeren på nogen måde har misinformeret folkettinget.

Albrechtsen (VS):

Jeg bliver meget ked af at høre statsministerens svar. Jeg vil selvfølgelig takke for, at der nu også fra officielt hold begynder at komme de oplysninger frem om de faktiske hændelser, der fandt sted ved den ulykke. Jeg forstod nærmest statsministerens svar sådan, at man nu heller ikke fra regeringens side benægter, at der var tale om en meget alvorlig ulykke, og heller ikke benægter de oplysninger, som er fremlagt i Ekstra Bladet om den lægeerklæring, der beskriver, hvor alvorlig den var.

Men så kan jeg slet ikke forstå, at statsministeren meddeler, at der ikke har været misinformeret; jeg vil bede statsministeren præcist svare ja eller nej til, om det ikke er korrekt, at det, forsvarsministeren sagde, var, at der var tale om en lettere røgforgiftning, og om det ikke er korrekt, at det, forsvarsministeren sagde, var, at der var foretaget en grundig undersøgelse, og om det ikke er korrekt, at der ikke blev foretaget nogen grundig undersøgelse, men at der faktisk er tale om, at de implicerede ikke engang blev afhørt, men at man blot skyndte sig i al hast at få idømt en befalingsmand en bøde og så fik

[Albrechtsen]

skubbet sagen ind under gulvtæppet. Er det ikke korrekt, hr. statsminister, og er der ikke på baggrund deraf grundlag for at konstatere, at folketinget rent faktisk er blevet misinformeret?

Hvis statsministeren ikke vil bekræfte, at det forholder sig sådan, må vi have mulighed for at gå det nærmere efter. Kan vi få den auditørrapport, så vi selv kan finde ud af, om der har været foretaget en grundig undersøgelse, så vi selv kan se, på hvilket grundlag man har kunnet meddele folketinget, at der kun var tale om en lettere røgforgiftning, når der rent faktisk var tale om en meget alvorlig ulykke?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at forstå, hvad der dog kan være hr. Albrechtsens motiver til at udtale sig så heftigt, som han gør i dag. Hr. Albrechtsen siger, at han er ked af at høre mit svar. Det er da ejendommeligt. Han burde jo være glad, for de oplysninger, jeg giver, bekræfter, at alle fire gardere blev udskrevet i det, der hedder velbefindende.

Der var tale om en ulykke, som alle kan beklage. Forsvarsministeren oplyste allerede den 6. februar, at fire gardere blev undersøgt, at tre blev udskrevet uden men efter en kort undersøgelse, og at den fjerde var til observation i nogle dage; men det slutter med, at han kort tid efter bliver udskrevet, også i velbefindende og med oplysning om, at han ikke vil få varig men. Det er da svært at lade være med at glæde sig over, at denne triste tildragelse heldigvis sluttede sådan.

Derfor kan jeg ikke acceptere – og det tror jeg heller ingen andre kan – at hr. Albrechtsen på trods af alle de oplysninger, som foreligger i sagen, bliver ved med at sige, at forsvarsministeren har misinformeret folketinget – og endda groft. Forsvarsministeren har ikke misinformeret folketinget. Deraf følger, at det umuligt heller kan være groft.

Albrechtsen (VS):

Det er jo rent utroligt. Jeg spørger statsministeren, om det er korrekt, at der på trods af, at forsvarsministeren oplyste, at der var foretaget en grundig undersøgelse, rent faktisk ikke er foretaget en grundig undersøgelse, måske endog ikke engang nogen undersø-

gelse overhovedet; der er i hvert fald ikke foretaget afhøringer. Der er idømt en bøde på formentlig – hvad der fremgår af pressens oplysninger – et løsagtigt grundlag. Da pressen spurgte den ansvarlige oberst, om der var sket en ulykke, fik den at vide, at det var der, men der var ikke blevet indlagt nogen, mente obersten, så det var jo simpelt hen forkert. Senere hen blev der spurgt, hvor alvorlig ulykken var, og dér blev den bagatelliseret. Statsministeren må også kunne oplyse, om det er rigtigt, at der ligger oplysninger i pressen om, at man har forsøgt at dysse sagen ned. Men alligevel fastholder statsministeren, at der i denne sag ikke er blevet misinformeret. Hvis statsministeren vil fastholde det, må jeg kontakte de forsvarspolitiske ordførere fra andre partier, for vi kan ikke lade denne sag ligge. Jeg kan ikke acceptere, at folketinget får sådanne oplysninger. . .

Første næstformand (Knud Østergaard):

Det røde lys betyder, at tiden er udløbet.

Albrechtsen (VS):

. . . fra en minister, som . . . undskyld.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg synes, det er forkert, at hr. Albrechtsen nu bruger alt det krudt, som rettelig hører hjemme under det næste spørgsmål, hr. Albrechtsen har stillet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 681

2) Til statsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren sikre, at der gennemføres en uvildig undersøgelse af auditor Aggers måde at efterforske røggasulykkerne den 5. juli 1984 og den 7. januar 1985 på?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet skal ses i sammenhæng med spm. nr. S 680 af dags dato.

Ifølge Ekstra Bladets oplysning den 11. februar 1985 fik auditor Agger aldrig afhørt de implicerede i røggasulykken den 5. juli 1984. Noget tyder på, at han slet ikke fik gennemført nogen undersøgelse.

[Albrechtsen]

Ifølge oplysningerne i Ekstra Bladet er det samme auditor Agger, som nu undersøger røggasulykken den 7. januar 1985, der krævede to dødsopfre. Ifølge oplysninger i dagspressen havde auditøren endnu fire uger efter ulykken den 7. januar d.å. ikke afhørt hovedvidnet til ulykken.

Det kan ikke længere accepteres, at disse undersøgelser overlades til auditor Agger og livgardens chef, oberst Jørgen Schousboe. Tværtimod må en uvildig undersøgelse nu træde i stedet, og den skal også indbefatte en undersøgelse af auditor Aggers og de ansvarlige militærmyndigheders manglende vilje og evne til at trænge til bunds i disse sager, herunder oplysningen i Ekstra Bladet den 11. februar 1985 om, at ulykken den 5. juli 1984 blev søgt dysset ned.

Albrechtsen (VS):

Som jeg nævnte det, nægtede den ansvarlige chef, obersten ved livgarden, at der overhovedet havde været indlagt nogen ved den ulykke, der havde fundet sted, og han udtalte, at der vist havde været tale om, at der var nogle, der hostede lidt. Som bekendt var der reelt tale om en indlæggelse på intensivafdelingen, blodopkastning osv. Hvad var det, der fik obersten til at sige, at der ikke var indlagt nogen, og at der bare var nogle, der hostede lidt? Obersten har også været misinformet, må man så sandelig sige.

Senere er det kommet frem, at der måske slet ikke er foretaget nogen egentlig undersøgelse fra auditørens side. Det er også kommet frem, at der efter den ulykke, der skete den 7. januar 1985, og som havde så tragiske konsekvenser, gik fire uger, før hovedvidnet blev afhørt af samme auditor Agger, som også har ansvaret for at få opklaret den ulykke. Noget tyder på, at man altså simpelt hen fra auditørkorpsets side ikke tager den slags sager alvorligt, og derfor må vi have en uvildig undersøgelse af, hvad der er foregået i forbindelse med auditørens virksomhed.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg kan oplyse, at forsvarschefen har iværksat en videregående undersøgelse af omstændighederne ved røggasulykken i Sandholmlejren den 7. januar i år. I den anledning har forsvarsministeriet anmodet om, at undersøgelsen må omfatte en vurdering af

en række forhold, bl.a. i relation til uddannelsen af mandskabet. Forsvarsministeriet har samtidig ønsket en nærmere redegørelse for røggasulykken i Sandholmlejren den 5. juli 1984, den røggasulykke, vi netop har behandlet i det forrige spørgsmål.

Jeg kan endvidere oplyse, at der vil blive iværksat en undersøgelse af forsvarrets lægekorps' stilling til spørgsmålet om farligheden af det anvendte røgmiddel.

Når de nævnte undersøgelser er afsluttet, vil forsvarsministeriet, eventuelt med bistand af generalauditøren, tage stilling til, om der måtte foreligge et grundlag for at foretage videre i sagerne, herunder om der er grundlag for at påtale sagerens behandling.

Albrechtsen (VS):

Jeg er mere tilfreds med besvarelsen af dette spørgsmål end af det forrige. Jeg er meget glad for, at der nu vil blive iværksat – sådan forstod jeg det – en meget grundig undersøgelse af, hvorledes auditørundersøgelserne har været varetaget. Det er det, jeg har efterlyst, og det vil jeg gerne sige tak for at vi nu får.

I den forbindelse vil jeg gerne igen stille det spørgsmål til statsministeren, om vi i folketingets forsvarsudvalg kan få de auditør-rapporter at se, som har ligget til grund for de informationer – og misinformationer, vil jeg fastholde – som bl.a. forsvarsministeren har fremlagt her i folketinget, således at vi også i forsvarsudvalget kan få lejlighed til at gå det grundlag igennem, på hvilket der på et tidspunkt skal tages stilling til, forstod jeg, om der skal foretages videre.

Endvidere vil jeg stille statsministeren det spørgsmål, om det ikke kan give anledning til helt generelle overvejelser vedrørende auditørkorpsets virksomhed, når man sammenholder den manglende behandling af disse auditørundersøgelser vedrørende røggasulykkerne med den indsats, auditørkorpset har gjort i den aldeles håbløse sag mod orlogskaptajn Olsen, hvor det jo også i høj grad er Agger, der har været impliceret, en sag, der blev aldeles forkuldret, og som man brugte enorme ressourcer på. Der er altså noget, der tyder på, at det står meget galt til generelt set i auditørkorpset, og derfor vil jeg foreslå statsministeren, at det også kommer til at

[Albrechtsen]

indgå i den undersøgelse, forsvarskommandoen nu – hvilket glæder mig – har bebudet.

Statsministeren (Poul Schlüter):

I anledning af hr. Albrechtsens spørgsmål om, hvorvidt det lader sig gøre at få udleveret auditørrapporterne, vil jeg foreslå, at spørgsmål af denne art bliver stillet til forsvarsministeren gennem forsvarsudvalget.

For så vidt angår hr. Albrechtsens bemærkninger om auditørkorpset må man være opmærksom på, at generalauditøren og auditørerne er selvstændige tjenestemænd, der ikke er indordnet i den militære rangfølge. Det vil sige, at de pågældende ikke er underlagt militære kommandomyndigheder, men er underordnet forsvarsministeren direkte og står under forsvarsministerens tilsyn med hensyn til udførelsen af deres hverv. Det mener jeg er et fortræffeligt og fuldt betryggen- de system.

Jeg kan også oplyse, at den videregående undersøgelse, jeg før omtalte, og som iværksættes ved forsvarschefens foranstaltning, vil blive foretaget med bistand af forsvarskommandoauditøren.

Albrechtsen (VS):

Jeg skal ikke forlænge dette meget, men blot spørge, om denne sag ikke konkret kan give statsministeren anledning til nogen betænkelighed med hensyn til forsvarsministerens varetagelse af netop dette tilsyn. Som det fremgår af den militære retsplejelov, og som statsministeren også nævnte det, har forsvarsministeren det direkte tilsyn med auditørkorpsets udøvelse af sine opgaver, og jeg vil derfor spørge, om det ikke kan give anledning til nogen betænkelighed, at dette tilsyn åbenbart ikke har været tilstrækkeligt til at hindre, at der fremkom en misinformation i folketingets spørgetid forleden, og til at hindre, at der opstod den slendrian, der har været i forbindelse med disse ulykker.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Nej, det har jeg bestemt ingen betænkelighed ved, og hr. Albrechtsen har jo heller ikke på trods af sine adskillige indlæg nu på nogen som helst måde dokumenteret noget som helst, som kunne give mig anledning til at have en sådan betænkelighed.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 708

3) Til statsministeren af:

Thoft (SF):

»Hvorledes agter den danske regering at undersøge realiteterne bag den sovjetiske stats- og partileder Tjernenkos henvendelse til den nordiske kampagne »Traktat nu« for en traktatfæstet atomvåbenfri zone i Norden?»

Skriftlig begrundelse

Den nordiske kampagne for en traktatfæstet atomvåbenfri zone i Norden, »Traktat nu«, har henvendt sig til bl.a. den sovjetiske statschef og forespurgt om, hvilke skridt Sovjetunionen agter at bidrage med, for at en traktatfæstet atomvåbenfri zone i Norden kan blive en realitet. I sit svar af 11/2 85 til »Traktat nu« skrev den sovjetiske parti- og statsleder Tjernenko bl.a.:

»De er interesseret i at vide, hvordan vort land kan øve en positiv indflydelse, når det gælder oprettelsen af en sådan zone i Norden. Til dette vil jeg svare følgende: Sovjetunionen har flere gange erklæret, at den aldrig vil bruge kernevåben mod de stater, som afstår fra produktion og anskaffelse af kernevåben, og som ikke har sådanne våben på deres territorium. Vi er rede til at forpligte os til ikke at anvende kernevåben mod nordiske lande, som bliver medlemmer af en atomvåbenfri zone, dvs. som afstår fra produktion, anskaffelse og udstationering af kernevåben på deres territorium. Denne garanti vil kunne nedfældes i enten en flersidig aftale med sovjetisk deltagelse eller i tosidede med hvert enkelt land i zonen.

Jeg vil benytte anledningen til at bekræfte, at Sovjetunionen er villig til at stille sig som garant for en atomvåbenfri zone i Norden og til at behandle spørgsmålet om en del, herunder væsentlige, foranstaltninger vedrørende den del af Sovjetunionens eget territorium, der støder op til zonen, noget, som vil bidrage til at styrke dens atomvåbenfrie status. Vi vil bl.a. være villige til at drøfte spørgsmålet om at give Østersøen atomvåbenfri status.

Vi gør ingen af disse skridt betingede af en positiv holdning til en atomvåbenfri zone fra de vestlige stormagters side, selv om be-

[Thoft]

tydningen af en sådan zones oprettelse naturligvis vil være større for deltagerne i den, hvis også atommagterne i NATO påtager sig disse forpligtelser.«

Vi har tidligere set sådanne følere fra sovjetisk side, både under parti- og statschef Andropov og under Bresjnev, og i intet af disse tilfælde har den danske regering, spørgeren bekendt, gjort noget som helst for at undersøge det reelle indhold af disse henvendelser. Spørgeren skal derfor – og i overensstemmelse med den af folketingset den 3. maj 1984 vedtagne dagsorden – spørge regeringen, hvilke skridt man agter at tage for at undersøge det faktiske indhold i henvendelsen.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg kan svare hr. Thoft, at jeg har læst præsident Tjernenkos besvarelse af »Traktat nu«'s henvendelse, og jeg synes ikke, at der med denne udtalelse foreligger noget nyt i forhold til de udtalelser om en atomvåbenfri zone i Norden, som vi tidligere har set fra sovjetisk side. Som præsident Tjernenko også siger, må spørgsmålet fundamentalt bero på regeringerne i de nordiske lande, og det vil sige, at den første forudsætning for at komme videre må være, at de fører deres analysearbejde til bunds. Som hr. Thoft ved, vil spørgsmålet om Norden som atomvåbenfri zone da også indgå i ad hoc-udvalget om Danmarks sikkerhedspolitik, som er nedsat, efter at Dvividvalget har afgivet sin rapport.

Thoft (SF):

Jeg bliver så ærgerlig, når statsministeren og regeringen afviser sådanne spørgsmål på den måde.

I sommeren 1982 kunne det finske socialdemokratiske dagblad med Bresjnev som kilde oplyse, at tiltag, der berører sovjetisk område, i forbindelse med oprettelsen af en atomvåbenfri zone i Norden også kunne komme på tale. Den danske regerings holdning for at se, om det var propaganda eller realitet, var den totale passivitet. Senere blev noget ganske tilsvarende udtalt over for Willy Brandt, som var på besøg i Moskva; også Lord Carrington kom hjem med den besked – stadig væk total passivitet. Vi har også fra parti- og statschef Andropov i forbindelse

med et tilsvarende vestligt statsbesøg fået tilsvarende – hvad skal vi kalde det? – følere.

Nu ser vi Tjernenkos klare udtalelser om sovjetisk villighed til at lade en atomvåbenfri zone i Østersøen indgå i drøftelserne om en nordisk atomvåbenfri zone, og så henviser statsministeren til hr. Svend Aukens syltekrukke, det såkaldte ad hoc-udvalg.

Det, jeg ønsker oplyst, er, om regeringen aldrig nogen sinde agter at gøre noget ved disse ting, om regeringen da ikke føler en forpligtelse til at undersøge, om det er fup eller fakta, når der kommer den type følere fra sovjetisk side. Når vi ser på de propagandakanoner, som kører, har vi det indtryk, at Sovjetunionen aldrig nogen sinde kunne drømme om at gå ind for en atomvåbenfri zone i Østersøen, men ikke desto mindre – og nu citerer jeg fra Tjernenkos brev – siger Tjernenko:

»Jeg vil benytte anledningen til at bekræfte, at Sovjetunionen er villig til at stille sig som garant for en atomvåbenfri zone i Norden og til at behandle spørgsmålet om en del, herunder væsentlige, foranstaltninger vedrørende den del af Sovjetunionens eget territorium, som støder op til zonen, noget, som vil bidrage til at styrke dens atomvåbenfrie status. Vi vil bl.a. være villige til at drøfte spørgsmålet om at give Østersøen atomvåbenfri status.«

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg henviser til mit første svar.

Thoft (SF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om det er sådan, at regeringen heller ikke tidligere gange har forsøgt at følge disse sovjetiske følere. Føler regeringen, at det er nok at iværksætte denne fuldstændig totale passivitet? Når vi ser, at man fra sovjetisk side er villig til at drøfte spørgsmålet om at gøre Østersøen atomvåbenfri, synes jeg også, den danske regering har en forpligtelse til at forsøge at følge det op.

Vi skal også være opmærksomme på den meget voldsomme oprustning, der foregår i Østersøområdet. Det ville for hele den danske politik, som har været at holde Østersøen som et afspændingsområde, da også være en vældig gevinst, hvis vi i forbindelse med en atomvåbenfri zone i Norden kunne få Øster-

[Thoft]

søen inddraget. Har regeringen ikke nogen forpligtelse til at undersøge dette?

Arentoft (KF):

Mit spørgsmål går på, om ikke statsministeren vil bekræfte det, der står i dagsordenen fra den 3. maj, nemlig at atomvåbenfri zoner må garanteres af USA og Sovjetunionen, og at det derfor ikke er nok, at der kommer tilsagn fra den ene side.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg vil gerne bekræfte hr. Arentofts udtalelse.

Jeg vil sige til hr. Thoft, at jeg, hver eneste gang jeg i de sidste 2½ år har mødt mine nordiske statsministerkolleger, har haft anledning til at føre en overordentlig seriøs samtale med dem om de perspektiver, der er forbundet med Norden som atomvåbenfri zone. Det er et tema, vi beskæftiger os meget alvorligt med, men det er netop et alvorligt tema.

Når det i den sovjetiske stats- og partileder Tjernenkos henvendelse hedder, at man fra sovjetisk side kunne forestille sig en flersidig aftale med sovjetisk deltagelse eller tosidige aftaler med hvert enkelt land i zonen, er jeg bange for, at man herved rammer ved siden af vores forestillingsverden, som jo er den, at sådanne arrangementer, når vi en dag når frem til dem, skal være godkendt af og garanteret af begge stormagter. Det er vores standpunkt. Hr. Thoft kan have en anden opfattelse.

Hvis den sovjetiske regering havde et ønske om at give sig til kende, kunne den bruge en af de mange fortræffelige kanaler, der er til rådighed, og jeg ville nok mene, at man kunne finde en anden metode end den blot at besvare en henvendelse, som er fremsat af det foretagende af privat karakter, som hedder »Traktat nu«.

Thoft (SF):

Skal statsministerens svar til hr. Arentoft forstås sådan, at det, der er det egentlige problem ved oprettelsen af en atomvåbenfri zone i Norden og Østersøen, er USAs indstilling?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Nej, det er naturligvis Sovjetunionens. Det er som bekendt Sovjetunionen, som i vores lille del af verden har opstillet urimelig store arsenaler af atomvåben, og det er som bekendt Sovjetunionen, som daglig færdes i Østersøområdet med krigsskibe, der er atomudrustede, og det er som bekendt Sovjetunionen, som om ikke daglig så i alt fald hver uge færdes med sine atombevæbnede krigsskibe igennem de danske bæltter og sunde.

Det er baggrunden for vor bekymring.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 700

4) Til *ministeren for kulturelle anliggender* af:

Tinning (VS):

»Vil ministeren tage skridt til at sikre et demokratisk valg af eliteidrætsstrånerne og -instruktørernes repræsentanter i den nye eliteidrætsinstitutionens repræsentantskab?«

Skriftlig begrundelse

Siden vedtagelsen af eliteidrætsloven har Dansk Idræts-Forbund sat uofficiel danmarkshistorisk rekord i kluntethed i spørgsmålet om praktisk demokrati for idrætsorganisationer. For nylig forbedrede DIF endda rekorden. Trods talrige henstillinger og pålæg om at foretage et demokratisk valg af de nævnte repræsentanter er man i toppen af Dansk Håndbold Forbund blevet enig med sig selv om, at disse henstillinger og pålæg er DHF uvedkommende. Derfor har ledelsen udpeget sine repræsentanter til det valgkollegium, der skulle vælge de i spørgsmålet nævnte repræsentanter, og altså i praksis afvist at foretage et demokratisk valg. Om en lignende praksis har udfoldet sig i andre specialforbund, vides ikke. Der er dog grund til at frygte det – set i lyset af, at formanden for DHF samtidig er næstformand for DIF, og at ledelsen af DIF ikke har grebet ind over for DHFs særprægede procedure.

Forhistorien kan sammenfattes til følgende:

a) I betænkning nr. 992 (den blå), der ligger til grund for den nye eliteidrætslov, hedder det: »Der eksisterer ikke for øjeblikket kanaler til valg af repræsentanter for aktive og for trænere og instruktører. Der må derfor, f.eks. af kulturministeriet efter høring af

[Tinning]

Dansk Idræts-Forbund, udarbejdes en procedure til valg af repræsentanter for disse to grupper. Valgproceduren må tilrettelægges med henblik på at sikre en rimelig geografisk spredning af repræsentanterne, og det bør sikres, at også kvindelige eliteidrætsudøvere og kvindelige trænere og instruktører er repræsenteret.» (Side 168).

b) Da loven blev vedtaget, den 13. december 1984, lød § 3, stk. 2: »Ministeren for kulturelle anliggender kan fastsætte regler om, hvorledes eliteidrætsudøvere og eliteidræts-trænere og -instruktører udpeger medlemmer.«

c) Ministeren benyttede dog ikke sin bemyndigelse, men bad allerede den 19. december DIF om at forestå de omtalte valg. DIFs ledelse skrev til specialforbundene den 28. december, og valgene blev planlagt til afholdelse den 25. januar. Processen udartede dog til en farceagtig opvisning i manglende beherskelse af praktisk demokrati, og det valgkollegium, der skulle samles den 25. januar, repræsenterede ganske enkelt ikke noget som helst, set ud fra en demokratisk synsvinkel. Allerede den 18. januar udtalte formanden for Dansk Tennis Forbund, John Bertelsen, da også til dagbladet Information, at DIF »rent ud sagt har lavet et hastværksarbejde, og det ender som regel med sjusk«.

d) Årsag og virkning ufortalt, den 23. januar sendte ledelsen af DIF endnu et brev til specialforbundene, hvor valgene blev udsat fra den 25. januar til den 8. februar »... for derved at give specialforbundene lejlighed til at foranstalte en demokratisk valghandling i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i lov om fremme af eliteidræt ... Det, at de otte repræsentantskabsmedlemmer skal vælges af og blandt de aktive eliteidrætsudøvere og af og blandt eliteidrætstrænere og -instruktører, understreges af de bemærkninger, kulturministeren har knyttet til lovforslaget, samt af svar afgivet til folketingets kulturudvalg i forbindelse med forslagens behandling i folketinget.

Dansk Idræts-Forbund må på denne baggrund præcisere, at specialforbundenes repræsentanter ved de to valghandlinger skal udvælges demokratisk blandt henholdsvis forbundets eliteidrætsudøvere og eliteidræts-trænere.«

På den baggrund trak jeg mit spørgsmål tilbage fra spørgetiden og lod det overgå til skriftlig besvarelse (S 552).

e) Den 1. februar kom ministerens svar, som med en henvisning til brevet af 28. december understregede: »Jeg finder, at denne fremgangsmåde sikrer et demokratisk valg af de pågældende medlemmer af repræsentantskabet.«

f) Men ak, den 12. februar oplyser dagbladet Information, at DHF har fundet frem til sine tre træner- og instruktørrepræsentanter i valgkollegiet ved, at ledelsen har udpeget de to, der derefter i fællesskab har udpeget den tredje. Hvilken udgave af et demokratisk valg!

I denne sag findes der kun én vej frem: tilbage. Valget må iværksættes for tredje gang, og ministeren må nu skride ind og fastsætte reglerne – gerne i overensstemmelse med indholdet i den blå betænkning – jfr. punkt a).

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg vil gerne svare hr. Tinning, at de valghandlinger, som har fundet sted i de forskellige specialforbund, så vidt det er blevet oplyst for mig, generelt set har svaret til de intentioner, som udtrykkes i loven, og at valghandlingerne heller ikke har ført til, at der har været indsigelser fra trænere eller instruktører i nogen af de involverede specialforbund.

Hvad særlig angår fremgangsmåden i Dansk Håndbold Forbund, har man dér udpeget de tre håndboldtrænere, som har arbejdet med landsholdet, mens det har haft resultater af international klasse. Det vil sige, at ånden i fremgangsmåden har svaret til den, der er lagt op til ved udpegningen af de aktive, nemlig at trænerniveauet har svaret til A- eller B-kandidatkategoriene i Team Danmark og Danmarks Olympiske Komité.

Jeg vil i øvrigt bemærke, at der heller ikke efter, at fremgangsmåden i håndboldforbundet er blevet offentligt kendt, er indløbet protester eller indsigelser fra andre trænere eller instruktører i håndboldforbundet.

Min holdning er derfor følgende: selv om der har været visse forskelle i den fremgangsmåde, som Dansk Håndbold Forbund og de andre involverede specialforbund har fulgt,

[Ministeren for kulturelle anliggender]

er denne fremgangsmåde ikke af en sådan karakter, at den berettiger til en udskyldelse af etableringen af institutionen, således som et omvalg ville betyde det. Jeg synes, det er vigtigt, at institutionen nu påbegynder det arbejde, der ligger forude, med henblik på at løse de problemer, der eksisterer for eliteidrætten, på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde.

Tinning (VS):

Denne sag er efterhånden blevet temmelig pinlig, og det er med beklagelse, jeg må konstatere, at sagen er blevet endnu mere pinlig efter ministerens svar. Det drejer sig simpelt hen om, at man i Dansk Idræts-Forbund har fantastisk vanskeligt ved at finde ud af, hvordan man foretager et demokratisk valg, og jeg havde egentlig forestillet mig, at kulturministeren, der oven i købet har en bemyndigelse at gøre brug af, ville gribe ind.

Men nu siger kulturministeren – og det er mit første supplerende spørgsmål – at generelt set er det jo gået meget godt. Jeg vil bede kulturministeren udtrykke krystalklart, om det valg, der er foretaget, har været demokratisk eller har været ikke-demokratisk. Jeg vil ikke have noget at vide om, at det generelt set har været demokratisk, for der findes ikke noget valg, der generelt set har fundet sted på en demokratisk måde. Enten har det været det, eller også har det ikke.

Det andet, jeg gerne vil vide, er, om ministeren vil gribe ind, hvis der ud over Dansk Håndbold Forbund kommer mere end et enkelt eksempel på, at valget har fundet sted efter retningslinjer, der er direkte i strid med, hvad ministeren har oplyst over for folketingets kulturudvalg ville ske, hvad ministeren har fortalt mig skulle være tilfredsstillende i et svar på et spørgsmål, og hvad der i øvrigt også er blevet lagt op til fra Dansk Idræts-Forbund. Hvis der kommer endnu et eksempel på, at man ikke har fulgt de fremgangsmåder, man skulle følge, vil ministeren så gribe til alligevel at foretage noget? Heller ikke her er det for mig nok at få at vide, at ånden i fremgangsmåden er meget god.

Endelig vil jeg sige følgende til ministeren. Disse valg bygger jo på den såkaldte blå betænkning, eliteidrætsbetænkningen, der helt klart siger, at valgene må finde sted på en sådan måde, at også kvinderne sikres repræ-

sentation. Det er jo ikke tilfældet – der er i hvert tilfælde kun den repræsentation, at én ud af otte valgte er en kvinde. Giver det heller ikke ministeren anledning til betæneligheder?

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg tror ikke, at folketingets spørgetid er egnet til, at hr. Tinning og jeg udveksler dialoger med hensyn til, hvorledes hr. Tinning og jeg opfatter begrebet demokrati. Det er der sikkert stor forskel på.

Jeg vil gerne sige om denne sag, at jeg har sagt, at valghandlingerne generelt set er foregået sådan, som man kunne have forestillet sig det. Dansk Håndbold Forbund har valgt en fremgangsmåde, som jeg finder i ånden stemmer overens med intentionerne, og det finder jeg må være det afgørende.

Alternativet til, at man lader dette passere, skulle altså være, at man endnu en gang skulle udsætte valghandlingerne, at man skulle starte helt forfra igen og dermed udskyde etableringen af den nye institution til eliteidrættens fremme. Hr. Tinning kan have sine synspunkter med hensyn til, om han nu ønsker denne institution i gang eller ej, og jeg kan have mine, det er ikke nogen ny diskussion.

Men jeg vil gerne sige, at jeg finder ikke, at den fremgangsmåde, man har anvendt i Dansk Håndbold Forbund, er så meget stridende mod, hvad man kunne have forestillet sig, at det ville være rimeligt at stoppe og tage hele valghandlingen om igen. Man kunne have brugt den anden fremgangsmåde, som man har gjort det i samtlige andre specialforbund, men jeg mener, det vil være helt ude af proportion at stoppe valghandlingerne nu og lade det hele gå om igen og derved udsætte arbejdet i den nye institution.

Så spørger hr. Tinning, om jeg vil gribe ind, hvis der kommer endnu et eksempel. Hertil vil jeg sige, at mig bekendt kan der ikke fremkomme stort flere eksempler, for jeg tror, repræsentantskabet stort set er fuldtalligt, og det skal i øvrigt mødes, så vidt jeg husker, den 28. februar 1985. Skulle der opstå et eksempel, der er grellere eller alvorligere, er svaret vel ja, men kom der et andet eksempel, som nogenlunde svarede til det med Dansk Håndbold Forbund, tror jeg, jeg

[Ministeren for kulturelle anliggender]

kan sige til hr. Tinning, at jeg ikke ville gribe ind.

Det med kvinderne er det ikke muligt for mig at svare på, da taletiden er udløbet.

Tinning (VS):

Ministeren får jo mulighed for et supplerende svar, så det kan vel nås. Men jeg vil foreslå ministeren at bruge sin taletid på at svare på mine spørgsmål fremfor at snakke om alt muligt andet; det kan da gøre det nemmere at nå det hele.

Sagen er ikke, at dette valg har fundet sted, lige præcis som man kunne forestille sig, når man er mig. Og det overrasker mig ikke det fjerneste, at Dansk Håndbold Forbund og toppen i Dansk Idræts-Forbund ikke kan finde ud af i praksis at foranstalte et demokratisk valg. Problemet er, at det har fundet sted, som jeg kunne forestille mig det.

Jeg vil meget gerne have denne institution i gang – nu er den jo etableret – men jeg vil sandelig også gerne, at det sker i det mindste i overensstemmelse med de retningslinjer, som folketingets kulturudvalg har fået oplyst om, som ministeren har oplyst om i et svar til mig, og som Dansk Idræts-Forbund også har oplyst om. Og vi har endnu aldrig hørt, at et valg er demokratisk, fordi en minister mener, at der er en ånd et eller andet sted, som kan siges at være i nærheden af noget, der sikkert er demokratisk.

Så jeg vil godt endnu en gang – ministeren mener ikke, at spørgetiden kan bruges til, at hun forklarer, hvad hun mener med demokrati, men så ved jeg ikke, hvad spørgetiden skulle kunne bruges til – spørge vedrørende de nævnte eksempler: hvis der nu faktisk er flere specialforbund, som har foretaget en valghandling i uoverensstemmelse med reglerne, men muligvis i overensstemmelse med en eller anden ånd, vil det så få ministeren til at gribe ind?

Spørgsmålet om kvinderne, som jeg håber at ministeren får tid til at svare på i denne omgang, lød i al sin enkelthed: når det nu i en betænkning underskrevet i enighed af lederne af landets idrætsorganisationer siges, at kvinderne skal sikres repræsentation i ledelsen og blandt trænerne, og der så faktisk ikke er mere end én ud af otte i ledelsen, og når der endda lige præcis blandt dem, vi

snakker om her, trænerne og instruktørrepræsentanter, ikke er en eneste kvinde, vækker det så ikke bekymring hos ministeren? Eller er det bare et spørgsmål om, at jeg har overset endnu en ånd et eller andet sted?

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg må stort set henholde mig til det, jeg har sagt: at jeg ikke finder, at den fremgangsmåde, der har været fulgt i Dansk Håndbold Forbund, er så afvigende fra det – hvad hr. Tinning og jeg har kunnet forestille os, er for så vidt ligeegyldigt – der var meningen med dette, at det er rimeligt at lade hele valgbehandlingen gå om og udsætte dette arbejde i så lang tid. Det er et skøn. Hr. Tinning kan skønne anderledes, det er hans ret, men jeg skønner på denne måde.

Med hensyn til kvindelig repræsentation skal jeg meget gerne medgive hr. Tinning, at den pågældende liste er et sørgeligt syn, for efter det for mig oplyste er der udpeget én kvinde ud af – jeg kan ikke engang huske hvor mange repræsentanter. Jeg kan sige, at det er min agt at forsøge at afhjælpe dette ved udpegnings af de repræsentanter, kulturministeren sætter ind. Men jeg føler ikke, det ville være rimeligt at kræve, at hele valgbehandlingen skulle gå om, for det har ikke været sat som en betingelse. Det er rigtigt, at det står fremhævet i betænkningen, og jeg kan være enig i intentionerne, men det, jeg agter at gøre, er altså at forsøge at afhjælpe denne skævhed, i det omfang jeg skal udpege repræsentanter.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 707

5) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Thoft (SF):

»Vil ministeren give mulighed for en modregningsordning for skatteydere, som i disse måneder betaler restskat i 3 rater for indkomståret 1983, og som samtidig har overskydende skat for indkomståret 1984 til gode?«

Skriftlig begrundelse

[Thoft]

En lang række skatteydere, som i 1983 fik restskat på over 5.000 kr., får denne restance opkrævet via 3 rater, der skal betales 20/1, 20/2 og 20/3. En række af disse skatteydere kan efter at have udarbejdet selvangivelsen for 1984 konstatere, at de rent faktisk ikke skylder skattevæsenet noget, idet de har betalt for meget i skat i 1984. Efter ændringen af kildeskattelovens § 55 i foråret er der totalt lukket for enhver mulighed for at få overskydende skat udbetalt, medmindre man inden årets udgang – altså på et tidspunkt, hvor lønopgørelser, bankopgørelser osv. endnu ikke foreligger – har indsendt begæring herom.

Men det forekommer helt oplagt urimeligt, at skattevæsenet har lov til at flå penge fra folk, der i visse tilfælde har endog endnu flere penge til gode, end de skylder, blot for et senere indkomstår.

Spørgeren opfordrer derfor, så indtrængende han kan, ministeren til at give mulighed for at tiltransportere skattevæsenet sådanne tilgodehavender, således at betaling af restskat mindskes tilsvarende.

Thoft (SF):

Efter den førstebehandling, folketinget sidste fredag gav SFs forslag om, at vi skulle vende tilbage til de gamle regler om at give skatteyderne mulighed for at få tilbagebetalt overskydende skat, når den er konstateret, må man nok gøre sig klart, at dette ikke går igennem.

Jeg har med mit spørgsmål forsøgt at løse et af de problemer, som den regel, SF ønskede genindført, kunne løse.

Jeg kan nævne et konkret eksempel med en skatteyder, som i 1983 betalte 6.000 kr. for lidt. Disse 6.000 kr. bliver nu krattet hjem af skattevæsenet med 2.000 kr. i tre rater. De skal betales i januar, februar og marts.

Her i slutningen af januar konstaterede han så efter at have lavet sin selvangivelse for 1984, at han rent faktisk havde 6.500 kr. til gode hos skattevæsenet. Men den ene slags penge skal betales i januar, februar og marts, og den anden kommer i juni måned. Først ruinerer skattevæsenet ham ved at kræve disse ret mange penge, der skal betales i tre omgange, og samtidig forgylder det ham. Mulighed for modregning eksisterer, sådan som reglerne er fortolket hidindtil, ikke.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Hvis man tager udgangspunkt i hr. Thofts eksempel, vil man jo netop se, hvor urimelig den ordning ville være, som hr. Thoft antyder i sit spørgsmål.

De to første rater af en restskat på over 5.000 kr. vedrørende indkomståret 1983 er jo allerede forfaldne til betaling, nemlig den 1. januar 1985 og den 1. februar 1985. Næste rate – og det er vel den eneste, der kan være tale om – forfalder 1. marts 1985.

Reglerne er jo således, at eventuel overskydende skat vedrørende 1984 ikke forfalder til udbetaling før efter årsopgørelsen for dette år, hvilket for langt de flestes vedkommende vil sige omkring juni, måske juli måned 1985. En modregningsordning som den, hr. Thoft foreslår, forudsætter en lovændring, og det finder jeg ikke tilstrækkeligt grundlag for at foreslå.

For det første er der her tale om en engangsforeteelse, idet restskatter på over 5.000 kr. fremover vil blive opkrævet i september, oktober og november.

For det andet – og det synes jeg nok er det centrale – er der tale om personer, der i realiteten har haft kredit med skattebetalingen fra 1983. Det er folk, der har vidst, at de skyldte disse penge, der har vidst, hvornår de skulle betale disse penge, og som til forskel fra alle andre skatteydere har haft en kredit med deres skattebetaling.

For det tredje: en modregningsordning som den foreslåede vil indebære en forskelsbehandling af skattepligtige, der tilfældigvis har restskat for 1983 og overskydende skat for 1984, i forhold til de skattepligtige, der alene har overskydende skat for 1984. De sidstnævnte er jo, som det også blev antydnet, af et flertal i folketinget blevet henvist til at afvente fremsendelsen af årsopgørelsen.

Thoft (SF):

Jeg mener, at ministeren fremstillede tingene mere bureaukratisk, end nødvendigt er. Det, jeg beder om, er, at ministeren meddeler de enkelte ligningsmyndigheder, at de kan modtage en transporterklæring fra den pågældende skatteyder, hvorefter man stopper den inkassosag, som er i gang for så vidt angår den ikke betalte restskat for indkomståret 1983, som man jo ikke får oplysning om før i november 1984. Det er da rigtigt, at man kan

[Thoft]

regne disse ting ud, men de er komplicerede, og det ved skatteministeren også. Det kommer derfor for mange mennesker som en fæl overraskelse, når de modtager slutopgørelsen, at der rent faktisk er tale om en betydelig restskat, som skal betales forholdsvis hurtigt efter.

Jeg vil spørge skatteministeren: vil skatteministeren gøre det muligt for de enkelte ligningskontorers inkassoafdelinger at modtage en transport af overskydende skat som betaling? Andet beder jeg ikke om. Ministeren behøver ikke at ulejlige sig med at lave lovændringer på grund af denne lille, begrænsede del af det forslag, som SF fremsatte i fredags, men som desværre ikke går igennem. Vi kunne godt forsøge at løse problemet for de skatteydere, det rammer hårdest og mest uretfærdigt, nemlig dem, der skal af med penge samtidig med, at de kan konstatere, at de har mindst lige så meget til gode. Det er ikke rimeligt.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Selv om jeg er imponeret over den interesse, hr. Thoft har for de skatteydere, der til forskel fra alle andre skatteydere har fået en meget lang kredit med betaling af deres skat, må jeg under henvisning til de grunde, jeg gav i mit første svar, klart afvise, at den fremgangsmåde, som hr. Thoft antyder, kan gennemføres.

Thoft (SF):

Betyder ministerens svar, at det faktisk er ulovligt af de enkelte ligningsmyndigheder at modtage betalingen i form af en transport af den overskydende skat for det efterfølgende år?

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det betyder, som jeg sagde før, at der skal en klar lovhjemmel, som ikke eksisterer for øjeblikket, til, for at man kan lave en generel regel, og det betyder også, at jeg lægger stor vægt på, at alle skatteydere behandles ens, og at ikke nogle enkelte får en speciel behandling.

Hermed sluttede spørgsmålet.

6) Til justitsministeren af:

Lenger (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til at gøre det frivilligt for sindslidende, der har været tvangsindlagt, om de eventuelt skal registreres i det centrale kriminalregister?«

Skriftlig begrundelse

Udvalget vedrørende sindslidendes retsstilling afgav i november 1983 betænkning om registrering af tvangsindlagte i det centrale kriminalregister. Et overvældende flertal anbefalede, at sindslidende ikke mere registreres i dette register, men et mindretal, politiets og justitsministeriets repræsentanter, ønskede fortsat en registrering, og dette har justitsministeren tilsluttet sig, om end han har foreslået nogle lidt ændrede regler for registreringen.

Som begrundelse for den fortsatte registrering nævner politiet først og fremmest hensyn til den sindslidende selv, bl.a. ved detentionsanbringelse, selv om intet tyder på, at sindslidende med større frekvens indsættes i detentionen.

Spørgeren ønsker derfor oplyst, om ministeren ikke ville finde det mere logisk at lade det være op til den sindslidende selv at beslutte, om han eller hun ønsker denne »beskyttelse«.

Lenger (VS):

Kriteriet for, om en sindslidende anbringes i det centrale kriminalregister, er, om politiet har medvirket ved en eventuel tvangsindlæggelse. Senere viser det sig, at omkring 30 pct. af dem, der har været tvangsindlagt, overhovedet ikke var sindslidende, og man mener generelt, og det lyder såmænd meget troligt, at det er utrolig belastende – i forbindelse med, at man måske i øvrigt behandles for en sindslidelse – at vide sig registreret i et eller andet register, i særdeleshed i det centrale kriminalregister. Og der kunne fremføres mange andre argumenter.

Men anledningen til mit spørgsmål er, at justitsministeren i sidste uge i et svar har oplyst, at den særlig vigtige begrundelse for at registrere sindslidende i det centrale kriminalregister er hensynet til vedkommende selv i forbindelse med detentionsanbringelse. Derfor vil jeg spørge: når det nu først og

[Lenger]

frivilligt for den pågældende, om han eller hun vil modtage denne venlige service?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hr. Lenger ønsker denne sag ordnet, og det gør jeg også. Det var jo også derfor, at jeg umiddelbart efter, at udvalget havde afgivet sin indstilling om spørgsmålet – det var den 2. december 1983 – sendte det til retsudvalget og i forbindelse med fremsendelsen til retsudvalget i december 1983 lagde op til, at retsudvalget kunne tilkendegive, hvilken af de løsningsmuligheder, som der er peget på i betænkningen, retsudvalget foretrækker. Spørgsmålet har også været til behandling her i tinget flere gange på grundlag af forslag fra venstresocialisterne.

Som jeg tidligere har givet udtryk for, håber jeg, at en sådan afklaring snart vil kunne komme, og jeg er indstillet på, når folketinget har besluttet sig, at udsende eventuelle nye retningslinjer på området.

Betænkningen fra udvalget peger på forskellige løsningsmuligheder. Jeg vil i den forbindelse gerne sige på grund af det, der står i begrundelsen for spørgsmålet, at justitsministeriets repræsentant ikke har ønsket at opretholde den nuværende ordning, og jeg siger det også af hensyn til de bemærkninger, hr. Lenger fremkom med om den nuværende registrering.

Ministeriets repræsentant har derimod peget på en løsning – og det er den, jeg har udtrykt sympati for – som går ud på, at man i fremtiden indskrænker registreringerne til at omfatte tvangsindlæggelser, som er begrundet i den pågældendes farlighed. Det er rigtigt, at jeg har anført som begrundelse herfor, at jeg mener, der er et hensyn at tage til den sindslidende selv, og jeg mener ikke, at en ordning med frivillig registrering vil opfylde det behov, der er for, at politiet i et vist omfang kan registrere oplysninger om en tvangsindlæggelse.

Lenger (VS):

Det, at man alene registrerer sindslidende, indebærer jo, at man tillægger den oplysning, at vedkommende har været tvangsindlagt, relativt stor selvstændig betydning, og det får mig til supplerende at spørge ministeren: hvilken betydning har det egentlig i det daglige?

Jeg ved godt, at der er andre begrundelser end den, jeg har fremført i begrundelsen for spørgsmålet, nemlig hensynet til vedkommende selv. Der er også nævnt betydningen ved eftersøgning og ved behandling af anmeldelser, ved tilrettelægning af efterforskning i straffesager og endelig i sager om våbentilladelse, men det, jeg gerne vil spørge ministeren om supplerende, når han ikke vil acceptere, at det skal være frivilligt, om tidligere tvangsindlagte skal stå i det centrale kriminalregister, er: kan der overhovedet siges at ligge nogen som helst værdi i den oplysning, at vedkommende tidligere har været tvangsindlagt? Eller spurgt på en anden måde: begår sindslidende flere straffelovsovertrædelser? Hvornår er det dokumenteret, at der er større risiko for, at en tidligere tvangsindlagt begår en lovovertrædelse med brug af våben, hvilket jo er en af de andre begrundelser, som fremføres?

Jeg kender godt ministerens forslag, der, som ministeren også sagde, tager udgangspunkt i, hvad justitsministeriets repræsentant i udvalget vedrørende sindslidendes retsstilling sagde, men det forslag, som ministeren vil have gennemført, om en kortere bevaring af oplysningerne ikke i det centrale kriminalregister, men i et andet politiregister, kan man jo nære præcis de samme betæneligheder ved, nemlig at uanset at kriteriet bliver farlighed, vil det ofte senere vise sig, at den pågældende efter tvangsindlæggelsen alligevel ikke opfyldte dette kriterium, og at det under alle omstændigheder vil være belastende at vide sig registreret i et eller andet register, uanset hvad navnet på det er.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg vil gerne sige til hr. Lenger, at dette ikke så meget er et spørgsmål om, hvad jeg vil acceptere. Hvis flertallet har den opfattelse, at man skal gennemføre en helt ny ordning, har jeg meddelt, at jeg vil følge det op.

Det, det her drejer sig om, er at komme med argumenter for, at man ikke kommer ud i noget, der kan vise sig uholdbart i visse situationer, og jeg mener, der er hensyn, man bør tage, der kan tale for, at man opretholder en registrering, dog meget modificeret i forhold til det, man har i dag. Hr. Lenger redegjorde også loyalt for, at det er en anden

[Justitsministeren]

tanke end den, der ligger til grund for den nuværende registrering.

Hvorfor jeg ikke mener, det kan være frivilligt, kan jeg måske bedst forklare gennem et eksempel.

Hvis man forestiller sig en tvangsindlæggelse af en depressiv, selvmordstruet person, vil den pågældende sandsynligvis modsætte sig en registrering, en registrering, som i den situation netop har til formål ved en senere lejlighed at sætte politiet bedre i stand til at disponere på en måde, der kan forhindre den pågældende i at realisere sit selvmordsønske, hvis han bliver taget i en situation, hvor han kommer i detentionen eller lignende.

Og så er der jo også det hensyn at tage til dem, der skal medvirke ved tvangsindlæggelsen, at de på forhånd ved besked, og det er netop derfor, vi i det forslag, der er fremsat, har indskrænket os til, at det er i tilfælde med farlige personer, man ønsker at oprettholde en registrering.

Jeg ser gerne, at vi kan få sagen afsluttet, og det har hr. Lenger måske mulighed for at gøre mere ved, end jeg har. Ved de debatter, der har været, har vi jo lagt det sådan op, at vi gerne skulle have en besked fra retsudvalget, og jeg har som sagt på forhånd meddelt, at den besked agter jeg at efterkomme i forbindelse med det cirkulære, der udsendes.

Lenger (VS):

Det er selvfølgelig venligt af ministeren at meddele, at han vil følge flertallet – jeg havde nu heller ikke forventet andet – men jeg undrer mig alligevel over denne afvisning af frivilligheden. Det, der står tilbage i ministerens afvisning, er stadig hensynet til den pågældende selv og en eller anden tænkt, ja næsten fortænkt, situation, hvor en tidligere tvangsindlagt sindslidende kan gå hen og komme i detentionen. Ja, det kan vi jo alle, havde jeg nær sagt, men der er ikke for mig at se nogen særlig risiko for, at netop sindslidende skulle komme i detentionen. Der er heller ikke nogen særlig risiko for, at netop tidligere tvangsindlagte skulle begå straffelovsovertrædelser og slet ikke med våben. Det er der intet belæg for, og det får mig til at gentage det spørgsmål, jeg stillede lige før: hvad er det, som sindslidende især har risiko for at gøre, og som vi andre ikke pludselig kunne gå hen at gøre? Hvornår er der i sær-

lig grad en stor risiko for, at sindslidende gør et eller andet, hvor denne oplysning kan have betydning, mens den ikke har betydning for os andre?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg kan jo ikke gøre generelt op, hvad man kan tænke sig, at en sindslidende kan foretage sig, som andre ikke vil gøre, men jeg kan tænke mig nogle situationer, hvor det for en, der tidligere har været tvangsindlagt, og hvor betingelserne for tvangsindlæggelse på grund af farlighed er opfyldt, kan have interesse for ham selv, at man har kendskab til det fra myndighedernes side. Hvis han af den ene eller den anden grund er eftersøgt, kan det have interesse for politi og andre, der deltager i den eftersøgning, at have kendskab til det, også af hensyn til den sindslidende selv. Det er de situationer, jeg har talt om, og jeg mener ikke, man kan regne med, at den pågældende sindslidende selv, når tvangsindlæggelsen sker, tænker på en sådan senere situation og siger til de pågældende myndigheder: jeg vil meget gerne registreres. Jeg vil tro, at man i næsten alle tilfælde vil få den besked fra den pågældende i de presede situationer, vi her taler om, at han eller hun bestemt ikke ønsker at blive registreret, og så står man i den vanskelige situation, jeg lige har omtalt.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Første næstformand (Knud Østergaard):

Fra de pågældende ministre er modtaget svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Hjortnæs: spm. nr. S 593 og 646
 Riishøj: spm. nr. S 610, 613 og 614
 Elisabeth Bruun Olesen: spm. nr. S 625, 626, 641 og 659
 Agerschou: spm. nr. S 631
 Poulsgaard: spm. nr. S 632
 Arne Jensen: spm. nr. S 636
 Agnete Laustsen: spm. nr. S 637 og 651
 Baadsgaard: spm. nr. 640 og 664
 Stinus: spm. nr. S 642
 Steffensen: spm. nr. S 644

[Første næstformand]

Steffensen: spm. nr. S 644

Ole Henriksen: spm. nr. S 645

Pelle Voigt: spm. nr. S 647

Fischer: spm. nr. S 648

Maisted: spm. nr. S 649 og 650

Jes Lunde: spm. nr. S 652

Albrechtsen: spm. nr. S 654-656 og 672

Connie Hedegaard: spm. nr. S 657

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 660

Thoft: spm. nr. S 665 og 667

Taanquist: spm. nr. S 689

I Frankrig: 16.860 ffr

I Norge: 13.500 nkr.

I Sverige: 13.300 skr.

Spm. nr. S 610

Til udenrigsministeren (31/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Hvor langt er regeringen kommet i bestræbelserne for at stoppe dansk salg af licenser til Sydafrika?«

Spm. nr. S 593

Til forsvarsministeren (25/1 85) af:

Hjortnæs (S):

»Vil ministeren søge oplyst, hvad der for tiden betales i afgift for en Decca-modtager for brugere i Danmark, England, Vesttyskland, Holland, Frankrig, Norge og Sverige?«

Begrundelse

I svar på spørgsmål nr. S 521 meddeler forsvarsministeren, at det ikke har været muligt at få oplyst de seneste årlige lejeafgifter for Decca-modtagere i de øvrige lande, og ministeren har kun været i stand til at oplyse de årlige lejeafgifter for 1981.

Det er et klart utilfredsstillende og uacceptabelt svar, og ministeren bedes derfor indhente de fornødne oplysninger.

Svar (12/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Som det fremgår af min besvarelse den 18. januar 1985 af spørgsmål nr. S 518, udgør lejeafgiften i Danmark for den mest anvendte Racal-Decca-modtager (type MK 21) for tiden 18.875 kr. årligt.

Det var ikke muligt for farvandsdirektoratet her i landet at få oplysning om nuværende lejeafgifter for modtagere i de øvrige lande, der var omfattet af spørgsmålet.

Efter indhentede oplysninger fra de enkelte landes farvandsvæsener har farvandsdirektoratet nu meddelt, at de årlige lejeafgifter for Racal-Decca-modtager type MK 21 for tiden udgør:

I England:	1.326 £
I Vesttyskland:	6.200 DM
I Holland:	7.160 fl

Begrundelse

Ved folketingsbeslutning nr. B 7, folketingsåret 1983-84 (2. samling), blev det regeringen pålagt at rejse spørgsmålet om forbud mod salg af licenser til Sydafrika og arbejde aktivt for, at et sådant forbud kan vedtages. På denne baggrund ønskes oplyst, hvordan regeringen efterkommer folketingsvedtagelsen.

Svar (13/2 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I overensstemmelse med pålægget til regeringen i folketingsbeslutningen af 28. maj 1984 om skærpelse af sanktionspolitikken over for Sydafrika har regeringen i nordisk sammenhæng rejst spørgsmålet om forbud mod salg af licenser til Sydafrika.

Det har ikke været muligt at nå til nordisk enighed om et sådant forbud. Efter de øvrige nordiske landes opfattelse ville det være forbundet med så store tekniske og praktiske vanskeligheder og forudsætte et så omfattende administrativt kontrolapparat at kontrollere overholdelsen af et forbud mod salg af licenser til Sydafrika, at det ikke ville stå i rimeligt forhold til den virkning, som forbuddet kunne forventes at få.

I overensstemmelse med pålægget i folketingsbeslutningen vil regeringen imidlertid fortsat arbejde aktivt for, at et fællesnordisk forbud mod salg af licenser til Sydafrika kan vedtages.

Spm. nr. S 613

Til udenrigsministeren (31/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at den danske ambassade ved FN i december 1981

[Riishøj]

eller i januar 1982 fik oversendt en henvendelse fra FN's komité mod apartheid angående danske olietransporter til Sydafrika, og hvordan vil udenrigsministeren forklare, at henvendelsen ikke blev besvaret?»

Begrundelse

Ifølge dagbladet Information den 31. januar 1985 fik den danske ambassade ved FN en henvendelse fra en repræsentant for FN's komité mod apartheid vedrørende den meget store transport af olie til Sydafrika på danske skibe. Gennem spørgsmålet ønskes klart oplyst, om det kan bekræftes, at FN-ambassaden fik en sådan henvendelse i form af et memorandum, og at henvendelsen ikke blev besvaret. Desuden ønskes en redegørelse for årsagen til, at henvendelsen forblev ubesvaret.

Svar (13/2 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Spørgeren tager i ovennævnte spørgsmål udgangspunkt i dagbladet Informations artikel den 31. januar 1985, men har ikke – ligesom i øvrigt heller ikke Information – gjort sig den ulejlighed at undersøge, om påstandene og beskyldningerne i artiklen har noget på sig.

Jeg har i en kommentar i Information den 2. februar 1985 nøje redegjort for sagens kendsgerninger, som kan resumeres som følger:

Danmarks daværende FN-ambassadør modtog i december 1980 et brev fra formanden for FN's særlige anti-apartheid-udvalg, som fremsendte en forhåndskopi af en rapport med titlen »Oil Tankers to South Africa«, udarbejdet af den private organisation Shipping Research Bureau (SHIREBU) i Amsterdam. Den rummede resultaterne af en undersøgelse, organisationen havde gennemført vedrørende olietankskibes anløb af sydafrikanske havne i perioden 1. januar 1979 til 31. marts 1980. Udvalgsformanden anmodede i brevet om, at den danske regering efterprøvede oplysningerne i rapporten og underrettede anti-apartheid-udvalget om resultatet af undersøgelsen.

I begyndelsen af februar 1981 besvarede den danske FN-ambassadør efter instruktion fra udenrigsministeriet udvalgsformandens

brev. I svarbrevet fastslår FN-ambassadøren indledningsvis, at Danmark skarpt og uden forbehold fordømmer Sydafrikas apartheidpolitik og derfor er af den opfattelse, at det internationale pres mod Sydafrika må øges og gøres mere effektivt med henblik på en fredelig afskaffelse af dette system. Det fastslås endvidere, at den danske regering ved adskillige lejligheder har tilkendegivet sin beredvillighed til at støtte en bindende olieembargo mod Sydafrika vedtaget af FN's sikkerhedsråd.

FN-ambassadøren udtrykker herefter den danske regerings værdsættelse af at være blevet gjort bekendt med rapporten »Oil Tankers to South Africa«, hvis indhold de berørte danske myndigheder har studeret nøje. Det tilføjes imidlertid, at danske myndigheder ikke uden en bindende beslutning i sikkerhedsrådet kan forbyde olietankskibe under dansk flag at transportere olie til Sydafrika, ligesom der ikke findes lovhjemmel til at udbede sig oplysninger fra danske rederier om oprindelsen og destinationerne for deres fragter. Det konkluderes derfor, at Danmark hverken kan bekræfte eller afkræfte de i rapporten indeholdte oplysninger.

Samtidig bemærkes det, at det af rapporten fremgår, at alle de danskejede tankskibe var chartret, samt at det er charteren og ikke ejeren, der træffer beslutning om sejlruiter, lossehavne m.v.

Afslutningsvis understreges det på ny, at den danske regering fortsat vil støtte og fremme vedtagelsen af en bindende olieembargo mod Sydafrika i sikkerhedsrådet.

Ifølge Informations artikel fandt FN's første henvendelse i sagen sted ved årsskiftet 1981–82. Det er altså ikke rigtigt. Det er imidlertid korrekt, at en embedsmand ved den danske FN-mission i midten af januar 1982 modtog et brev fra den daglige leder af FN-sekretariatets center mod apartheid, hvormed fremsendtes yderligere materiale fra Shipping Research Bureau vedrørende otte tilfælde, hvor danskejede tankskibe ifølge organisationen i perioden januar 1980 til juni 1981 skulle have anløbet sydafrikanske havne. Den pågældende sekretariatsejersmand anfører i brevet, at dette materiale alene fremsendes med henblik på at give Danmark lejlighed til at korrigere eventuelle ukorrekte oplysninger. Sekretariatsejersmanden understreger i denne forbindelse, dels at der

[Udenrigsministeren]

ikke foreligger noget bevis for, at alle de pågældende tankskibe, som har anløbet sydafrikanske havne, også har leveret olie til Sydafrika, dels af SHIREBUs rapport er udarbejdet af en privat organisation, hvorfor anti-apartheid-udvalget ikke kan påtage sig noget ansvar for konklusionerne i rapporten.

I betragtning af, at Danmark allerede et år tidligere havde afgivet et fyldigt svar til anti-apartheid-udvalgets formand, fandt man det ikke fra dansk side påkrævet at afgive et formelt svar på denne henvendelse. Norge, der ligesom Danmark havde besvaret den første henvendelse, var af samme opfattelse. At FN tilsyneladende ikke tilstillede Shipping Research Bureau kopi af det oprindelige danske svar, kan næppe lægges Danmark til last. Hertil kommer, at den indirekte afstandtagen i sekretariatsemdsmandens brev fra SHIREBUs undersøgelse nok kunne give anledning til berettiget tvivl om troværdigheden af organisationens materiale og kilder.

Spm. nr. S 614

Til *udenrigsministeren* (31/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at den danske FN-ambassade også efter vedtagelsen af folketingsbeslutningen om transport af olie på danske skibe til Sydafrika har nægtet at besvare henvendelser fra Shipping Research Bureau, og hvordan vil ministeren forklare, at henvendelserne tilsyneladende er blevet negligeret?«

Begrundelse

Ifølge folketingsbeslutningen fra maj 1984 er transport af olie til Sydafrika på danske skibe blevet erklæret at være i modstrid med dansk udenrigspolitik. Ministeren har erklæret, at han forventer, at rederierne efterkommer beslutningen.

På denne baggrund vil det være yderst kritisabelt, dersom det danske udenrigsministerium, herunder FN-ambassaden, selv efter folketingsvedtagelsen har nægtet at besvare henvendelserne fra Shipping Research Bureau vedrørende de danske olietransporter, jfr. oplysningerne i dagbladet Information den 31. januar 1985. Gennem spørgsmålet ønskes afklaret, hvorvidt oplysningerne fra Holland kan bekræftes, ligesom der ønskes

en nærmere forklaring på baggrunden for, at henvendelserne negligeres.

Svar (13/2 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Idet der i øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål S 613, kan det supplerende oplyses, at Danmarks faste FN-mission siden vedtagelsen af folketingsbeslutningen af 28. maj 1984 vedrørende skærpelse af sanktionspolitikken mod Sydafrika har modtaget i alt to skriftlige henvendelser fra Shipping Research Bureau (SHIREBU).

I slutningen af juli 1984 modtog den daværende danske faste FN-repræsentant således et brev fra organisationen, hvormed fremsendtes SHIREBUs seneste rapport med titlen »Secret Oil Deliveries to South Africa 1981-1982«. Rapporten beskæftigede sig især med de anløb af sydafrikanske havne, som 57 navngivne olietankskibe havde foretaget i perioden medio 1981 til ultimo 1982, og hvor der efter organisationens opfattelse var formodning for, at de pågældende tankskibe rent faktisk havde leveret råolie til Sydafrika. Ingen af de pågældende tankskibe sejlede under dansk flag.

I begyndelsen af december 1984 modtog FN-ambassadøren yderligere et brev fra SHIREBU, hvori det oplystes, at organisationen nu havde indledt en undersøgelse af olietransporter til Sydafrika i 1983 og 1984. Det tilføjedes, at de foreløbige resultater af undersøgelsen viste, at der i intet af de tretten formodede tilfælde af råolieleverancer til Sydafrika i denne periode havde været tale om tankskibe, som sejlede under dansk flag eller havde nogen anden tilknytning til Danmark.

Det er korrekt, at Shipping Research Bureau i begge breve erindrede om organisationens henvendelse af 14. november 1983 vedrørende påståede olietransporter til Sydafrika på dansk køl. Hvad angår spørgsmålet om besvarelsen af denne henvendelse, henvises til svar af 30. januar 1985 på spørgsmål nr. S 588.

Spm. nr. S 625

Til *finansministeren* (1/2 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

[Elisabeth Bruun Olesen]

»Hvilke beregninger har finansministeriet gjort over behovet for tilførsel af ekstra personalemæssige ressourcer til den administrative gennemførelse af moderniseringsprogrammet i de enkelte statslige institutioner?«

Begrundelse

Gennemførelsen af en række af moderniseringsplanernes elementer, bl.a. de nye budgetregler, den ændrede personalestyring og det personaleadministrative informationssystem (PAI), giver de enkelte ministerier og institutioner en øget administrationsbyrde, f.eks. i form af indsamling og indberetning af personaleoplysninger og udarbejdelse af statistikker. Dette set i sammenhæng med den forøgede aktivitet, idet der må bruges planlægning, uddannelse m.v. for at gennemføre moderniseringen, betyder, at en række institutioner har for lidt personale og aktuelt har brug for tilførsel af personale for at kunne udføre sine aktiviteter ordentligt.

Svar (12/2 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Regeringens udgiftspolitiske hovedmålsætning er, at de offentlige udgifter samlet ikke må vokse i de kommende år.

Det er derfor også en klar forudsætning i forbindelse med moderniseringsprogrammet, at den fornyelse og forbedring af den offentlige service, som er hovedformålet med programmet, må gennemføres inden for de eksisterende ressourcemæssige rammer. Dette gælder også de personalemæssige ressourcer. Regeringen har følgelig heller ikke haft konkret anledning til at foretage beregninger som anført i spørgsmålet.

Med hensyn til de forhold, der er anført i begrundelsen, bemærkes i øvrigt, at en række af de elementer, der indgår i moderniseringsprogrammet, først og fremmest indebærer en kvalitativ ændring af bestående opgavesæt. Grundlæggende er der tale om en ændret – og som oftest også mere smidig – måde at løse opgaver på, der allerede i dag påhviler institutionerne. Dette gælder f.eks. i vidt omfang store dele af budgetreformen, som samlet må antages at indebære en ikke ubetydelig administrativ lettelse.

Til *finansministeren* (1/2 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Hvorledes er det i overensstemmelse med decentraliseringstankerne i regeringens moderniseringsplaner for den offentlige sektor, at personaleadministrationen centraliseres i ministerierne?«

Begrundelse

I forbindelse med indførelsen af et EDB-baseret personaleadministrativt informationssystem – PAI-systemet – skal ressortministerierne indsamle en række personalemæssige og andre oplysninger fra de underliggende institutioner.

En række af disse oplysninger, bl.a. fraværstatistik, skal fortløbende indberettes til ministeriet, hvilket giver en øget administrativ arbejdsbyrde i de enkelte institutioner. Det betyder tillige en centralisering af personaledata i ministerierne, hvilket giver mulighed for en centraliseret personalestyring og administration, hvilket vel ikke kan være i overensstemmelse med moderniseringsprogrammets tale om decentralisering af kompetence og ansvar.

Svar (12/2 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Der kan være grund til at fastslå, at regeringen i forbindelse med moderniseringsprogrammet klart sigter imod en decentralisering af det personalepolitiske ansvar, hvilket bl.a. er søgt gennemført igennem den såkaldte stillingskontrolreform, men samtidig kan der være grund til at forvente, at de enkelte ministeriers departementer går foran med at styrke og udvikle den interne personalepolitik.

PAI-systemet udvikles af Datacentralen og har gennem det seneste halve år kørt som pilotforsøg i fire institutioner (direktoratet for toldvæsenet, rigspolitiembedet, udenrigsministeriet og statens regnskabsdirektorat) med henblik på en stillingtagen til systemets endelige indhold og udformning. Systemet, der er modulopbygget, kan understøtte funktioner som budget- og stillingskontrol, personale- og ressourceplanlægning, personaleudvikling, regeladministration og uddannelsesadministration. Systemet planlægges tilbudt statsinstitutionerne i en udgave til drift på

[Finansministeren]

mindre, lokale anlæg. Det enkelte ministerium vil være frit stillet med hensyn til at tage det endelige PAI-system i anvendelse.

Derimod er langt de fleste institutioner allerede i dag forpligtet til at anvende statens centrale lønanvisning, som er et centralt personaleadministrativt system. SCL er primært udviklet til at løse en række centrale opgaver, bl.a. i forbindelse med udarbejdelse af finanslov og statsregnskab, samt beregning og udbetaling af løn.

PAI-systemets hovedformål er at forsyne den enkelte institution med de nødvendige styrings- og planlægningsmæssige informationer til brug for en forbedring og effektivisering af personaleadministrationen. Systemet hviler på den eksisterende tilrettelæggelse af personaleadministrationen, herunder levering af oplysninger til centrale myndigheder. Der ligger således ikke i PAI-systemet en intention om at ændre disse forhold i form af en centralisering af personaleadministrationen.

I øvrigt kan det oplyses, at der er nedsat en referencegruppe for systemudviklingsarbejdet, hvori de statslige personaleorganisationer er repræsenteret.

Jeg skal for god ordens skyld afsluttende bemærke, at jeg således ikke aktuelt er bekendt med, at der skulle være en generel tendens til at centralisere personaleadministrationen, men samtidig bemærke, at jeg i øvrigt ikke finder, at der skulle være nogen modstrid mellem at decentralisere ansvar og kompetence samtidig med, at der opbygges generelle informationssystemer.

Spm. nr. S 631

Til indenrigsministeren (1/2 85) af:

Agerschou (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at der den 31. januar 1985 befandt sig 81 senge på gangene på Hvidovre hospital, så flugtvejene i tilfælde af brand var spærret, og finder ministeren det i bekræftende fald acceptabelt?«

Begrundelse

Ifølge dagbladet Politiken den 1. februar 1985 har der igen befundet sig senge på gangene på Hvidovre hospital til trods for påbud om, at det ikke må finde sted.

Svar (8/2 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Spørgsmålet har været forelagt for Københavns magistrat, som har afgivet den i kopi vedlagte udtalelse af 7. februar 1985 med bilag. (Sidstnævnte ikke optrykt i fuldt omfang).

Det bemærkes i øvrigt, at det af den i begrundelsen for spørgsmålet refererede artikel i Politiken fremgik, at Hvidovre kommunes brandinspektør den pågældende dag blev orienteret om situationen, men ikke fandt grundlag for at gribe ind. Det er senere oplyst, at brandkommissionen i Hvidovre kommune den 7. februar 1985 har besluttet at anmelde hospitalets ledelse til politiet som følge af hensatte senge i gangarealerne.

Bilag

Københavns magistrats 2. afdeling

Den 7. februar 1985

Indenrigsministeriet,
Christiansborg Slotsplads 1,
1218 København K.

I skrivelse af 1. februar 1985 (2.s.kt. j.nr. 51002-138/1985) har indenrigsministeriet til brug ved indenrigsministerens besvarelse af et af folketingsmedlem Agerschou stillet spørgsmål vedrørende senge på gangene på Hvidovre hospital den 31. januar 1985 anmodet magistraten om en udtalelse.

I den anledning skal magistraten oplyse, at de københavnske hospitaler erfaringsmæssigt er udsat for en ekstraordinær spidsbelastning i vinterperioden – især når det som i år sætter i med strengt vintervejr.

Belægningsituationen torsdag den 31. januar 1985 udtrykt i pct. i forhold til den normale sengekapacitet, således som den opgøres, når døgnets indlæggelser og udskrivninger er registreret, udgjorde følgende for de enkelte hospitaler:

Hospital	Belægning
Kommunehospitalet	99,5 pct.
Bispebjerg hospital	99,7 pct.
Sundby hospital	103,9 pct.
Hvidovre hospital	98,2 pct.

En situation med en så høj totalbelægning af hospitalerne vil uvægerligt give udsving i

[Indenrigsministeren]

belægningssituationen afdeling for afdeling, hvilket fremgår af vedlagte specifikationer. Navnlig er de medicinske og kirurgiske afdelingers situation anspændt, idet der, som det fremgår, den pågældende dag kan konstateres en belægning på op til 106,3 pct. på en medicinsk afdeling og 111,1 pct. på en kirurgisk afdeling.

Samtidig skal de registrerede belægningsprocenter ses i lyset af døgnets indlæggelses- og udskrivningsaktivitet, idet modtagelse af nyindlæggelser og patientudskrivinger i en periode med stort akut indtag hovedsagelig vil ske sideløbende i et antal timer midt på dagen.

Antal indlæggelser og udskrivinger det pågældende døgn udgjorde følgende:

	Indlagte	Udskrevne
Kommunehospitalet	49	40
Bispebjerg hospital	98	102

Jørgen Frederiksen

/ Casper Jensen

Underbilag

Oversigt over normerede og faktiske sengedage samt udnyttelsesgrader på Kommunehospitalet, Bispebjerg hospital, Sundby hospital og Hvidovre hospital.

Direktoratet for Københavns Hospitalsvæsen
Visitations- og belægningsafdelingen

1303 KH KOMMUNEHOSPITALET

Reg-dato: 31.01.85	¹⁾ Norm. sengedg.	²⁾ Disp. sengedg.	³⁾ Fakt. sengedg.	Udnytt. Norm. sd.	I % af Disp. sd.
7-døgns heldøgn i alt:	619	619	616	99,5	99,5

1309 BBH BISPEBJERG HOSPITAL

Reg-dato: 31.01.85	Norm. sengedg.	Disp. sengedg.	Fakt. sengedg.	Udnytt. Norm. sd.	I % af Disp. sd.
7-døgns heldøgn i alt:	1094	1094	1091	99,7	99,7

1307 SUH SUNDBY HOSPITAL

Reg-dato: 31.01.85	Norm. sengedg.	Disp. sengedg.	Fakt. sengedg.	Udnytt. Norm. sd.	I % af Disp. sd.
7-døgns heldøgn i alt:	358	358	372	103,9	103,9

1330 KKHH HVIDOVRE HOSPITAL

Reg-dato: 31.01.85	Norm. sengedg.	Disp. sengedg.	Fakt. sengedg.	Udnytt. Norm. sd.	I % af Disp. sd.
7-døgns heldøgn i alt:	921	915	904	98,2	98,8

¹⁾ Sengepladser.²⁾ Sengepladser.³⁾ Belægning.

Spm. nr. S 632

Til *ministeren for offentlige arbejder* (1/2 85) af:

Poulsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvornår den mellem P & T og Boy Transportmateriel verserende voldgiftssag kan forventes afsluttet?«

Begrundelse

Der henvises til Jyllands-Postens artikel »A. P. Møller og P & T strides på syvende år« den 31. januar 1985.

Svar (12/2 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Til begrundelsen af spørgsmålet (Jyllands-Postens artikel »A. P. Møller og P & T strides på syvende år« den 31. januar 1985) skal jeg indledningsvis bemærke, at den i avisartiklen udtrykte antydning af, at voldgiftssagen skal gå i »glemmebogen«, på ingen måde deles af P & T eller af mig.

Såvel Boy Transportmateriel som P & T har i marts 1982 anlagt erstatningssag ved voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed.

Grunden til, at det hidtidige forløb er gået lidt trægt, er, at der har været problemer med hensyn til at finde frem til kvalificerede tekniske dommere. Disse problemer er løst nu, og der ventes i øjeblikket på en afslutning af skriftvekslingen, hvorefter den mundtlige procedure i voldgiftsretten kan begynde.

Til det egentlige spørgsmål om, hvornår voldgiftssagen forventes afsluttet, kan jeg svare, at det i betragtning af sagernes kompleksitet vil være overordentlig vanskeligt at anslå den omtrentlige varighed.

Spm. nr. S 636

Til *industriministeren* (4/2 85) af:

Arne Jensen (S):

»Vil ministeren sikre, at ansøgninger om egnsudviklingsstøtte fremmes, uanset at ministerens nedskæringer i egnsudviklingsstøtten afventer den endelige folketingsbehandling?«

Begrundelse

Under efterårets udvalgsarbejde og i et samråd opfordrede socialdemokratiet til, at ministeren sikrer, at der fortsat er mulighed for tilskud efter egnsudviklingsloven, uanset at regeringens lovforslag ikke blev gennemført inden den 1. januar 1985.

Svar (12/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Det af regeringen fremsatte forslag til lov om egnsudvikling er som anført i bemærkningerne til lovforslaget ikke en nedskæring af egnsudviklingsstøtten, men en modernisering og tilpasning af egnsudviklingsloven til de seneste års udvikling i de almindelige økonomiske vilkår for erhvervsmæssig virksomhed her i landet.

Bevillingsniveauets størrelse berøres ikke af selve lovforslaget, idet bevillingerne fastsættes på de årlige finanslove.

På finansloven for 1985 er tilsagnsrammen for § 6-lån ophævet, men til gengæld er tilsagnsrammen for anlægstilskud forhøjet med 33 mill. kr. i forhold til 1984. Denne forhøjelse indebærer, at nettoværdien af den samlede bistand ikke er forringet.

Der er således ikke længere bevilling på finansloven til at yde lavtforrentede lån til industri- og servicevirksomheder til delvis finansiering af anlægsinvesteringer.

I henhold til den gældende egnsudviklingslov kan der kun ydes tilskud til industri- og servicevirksomheders anlægsgudgifter i de specielle egnsudviklingsområder.

Ansøgninger om tilskud til industri- og servicevirksomheders anlægsinvesteringer i de generelle egnsudviklingsområder er der således ikke hjemmel til at imødekomme i den gældende egnsudviklingslov, og i de specielle egnsudviklingsområder er der kun hjemmel til at yde tilskud efter de hidtil gældende regler, dvs. uden kompensation for, at der ikke samtidig kan ydes lavtforrentede lån.

En midlertidig ydelse af tilskud til visse virksomheder efter den hidtidige lov ville således diskriminere mod de generelle egnsudviklingsområder og medføre væsentligt lavere tilskud til virksomheder i de specielle områder, end de vil kunne få, når den nye lov er sat i kraft. Anvendelse af tilskudsmidler efter de hidtidige låneregler vil på kort tid udtømme den gældende bevillingsramme for

[Industriministeren]

1985 til skade for virksomhederne i både de generelle og de specielle egnsudviklingsområder.

Jeg agter derfor ikke at tage initiativer til en sådan omlægning, da den ville forringe egnsudviklingsindsatsen i 1985.

Spm. nr. S 637

Til *justitsministeren* (4/2 85) af:

Agnete Laustsen (KF):

»Kan ministeren bekræfte, at politiet under hærværk udført af BZ-ere i det indre København ikke effektivt nok har søgt at hindre urolighederne, så bl.a. butiksruder i hele Studiestræde er blevet knust?«

Begrundelse

De gentagne optøjer og ødelæggelser, som BZ-bander forårsager i København, kan ikke tolereres. Såvel beboere som forretningsdrivende må kunne forlange, at politiet uden ophør skrider ind med fornøden magtanvendelse, således at gentagelse så vidt muligt forebygges.

Svar (13/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har over for justitsministeriet oplyst, at den episode, som der sigtes til i spørgsmålet, formentlig vedrører en husbesættelse, der fandt sted i Gyldenløvesgade i København den 1. februar 1985.

Politidirektøren har videre oplyst, at politiet den pågældende dag ca. kl. 14.00 på begæring fra ejendommens ejer rykkede ud til stedet, hvor politiet opfordrede de pågældende husbesættere til inden 15 minutter at forlade ejendommen, hvilken opfordring de pågældende efterkom. En mindre gruppe af husbesættere gik til Studiestræde, hvor vinduesruder blev smadret.

I forbindelse med politiets ankomst til ejendommen i Gyldenløvesgade intensiveredes politiets patruljering i den indre by. Således blev patruljeringen til imødegåelse af eventuelle uroligheder som følge af den nævnte episode udvidet med 8 politimotorcykler og 3 polititjenestevogne, der foretog patruljering i den indre by til henholdsvis omkring kl. 16.30 og 20.30. Politidirektøren har i den forbindelse oplyst, at der ikke var

omfattende uroligheder som følge af episoden, samt at den sidste urolighed fandt sted ca. kl. 15.20, hvor en af de pågældende husbesættere udøvede hærværk mod en polititjenestevogn.

Politidirektøren har tilføjet, at politiet er meget opmærksomt på de særlige problemer, som kan forekomme i forbindelse med de uroligheder, der henvises til i spørgsmålet, og at politiet på bedst mulig måde søger at forebygge og i givet fald opklare lovovertrædelser, der begås i forbindelse hermed.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Spm. nr. S 640

Til *arbejdsministeren* (4/2 85) af:

Baadsgaard (S):

»Hvad agter ministeren at gøre for at nedbringe de lange ventetider for kurser ved specialarbejderskolen i Randers?«

Begrundelse

Ventetiderne for kurser ved specialarbejderskolen i Randers er fortsat alt for lange. De er typisk 1-1½ år og for visse kurser helt op til 6 år.

Ventetiderne har direkte indvirkning på beskæftigelsen. F.eks. er der for truckkurser en ventetid på 1 år for firmatilmeldte, medens SiD, afdeling A, har måttet afvise virksomheders anmodning om personer med truckførercertifikat.

Der er både fra Fællesorganisationen, Randers, og fra Dansk Arbejdsgiverforening, Randers, gjort indsigelser over for skolens budgetmæssige muligheder for at imødekomme arbejdernes og virksomhedernes behov for uddannelser.

Til trods for, at skolen netop har færdiggjort en udvidelse på 2.000 m², er der ikke taget højde herfor i budgettet med hensyn til drift, udstyr og aktiviteter.

Det er uforståeligt, hvordan budgetnedskæringer og afskedigelser af lærere på skolen harmonerer med regeringens erklærede mål om forbedrede uddannelsesmuligheder.

Svar (12/2 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Direktoratet for arbejdsmarkedsuddannelserne har ikke kunnet bekræfte de ventetids-

[Arbejdsministeren]

oplysninger, som er anført i begrundelsen for spørgsmålet, og som umiddelbart må forekomme mig at være helt usandsynlige.

Direktoratet har oplyst, at specialarbejderskolen i Randers har redegjort for skolens aktivitetsønsker for 1985 til brug for den endelige fastsættelse af uddannelsesinstitutionernes budgetrammer for 1985, som uddannelsesrådet for specialarbejdere skal træffe beslutning om på rådsmødet den 21. februar 1985. Skolens redegørelse vil indgå i rådets drøftelser og prioriteringer på linje med tilsvarende redegørelser fra de øvrige uddannelsesinstitutioner. Det er tillige rådets opgave i forbindelse hermed at sikre udnyttelsen af etableret uddannelseskapacitet.

Jeg lægger imidlertid ligesom spørgeren stor vægt på, at der sikres muligheder for at imødekomme medarbejdernes og virksomhedernes relevante behov for uddannelse, og jeg har derfor bedt direktoratet om at undersøge spørgsmålet om ventetiderne ved specialarbejderskolen i Randers nærmere med henblik på at sikre en afstemning af skolens kursusudbud i overensstemmelse med de overordnede rammer, som er fastlagt af uddannelsesrådet.

Spm. nr. S 641

Til *justitsministeren* (4/2 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Hvorfor har politiet valgt at prioritere meget store ressourcer til efterforskning af 62 Tuborg-chaufførers overtrædelse af færdselsloven ved i krydset Rovsinggade-Lyngbyvej-Hans Knudsens Plads-Vognmandsmarken at blokere for færdslen i forbindelse med HT-konflikten i maj måned 1984 i stedet for at bruge disse ressourcer i forbindelse med et andet område inden for transporten, nemlig transporten af giftige/farlige stoffer?«

Begrundelse

Politiets meget grundige efterforskning i Tuborg-sagen har bl.a. omfattet, at samtlige 62 Tuborg-chauffører har været personligt indkaldt til forhør.

Sigtelsen er uhørt. Tuborg-chaufførerne er ikke blevet sigtet for at overtræde færdselsloven, men er i stedet blevet sigtet i henhold til straffelovens § 193, stk. 1, som kan give fængselsstraf i op til 3 år. Dette kan kun ses

som et meget bevidst forsøg på at kriminalisere arbejdskampe.

For det andet forbløffer politiets brug af ressourcer inden for transportområdet. Det virker, som om politiet interesserer sig mere for en korrekt udbringelse af øl end for f.eks. transporten af giftige/farlige stoffer. Ifølge en stikprøvekontrol af rigspolitiets færdselspoliti var hver fjerde lastbiltransport med farligt gods ulovlig, dvs. 50.000 t gift køres ulovligt rundt på vore landeveje til stor fare for os alle. Dette tal er blevet bekræftet i pressen af giftpolitiet i København.

Efter spørgerens mening ville der være ikke så lidt mere fornuft i, at politiet kastede sig over problemet med ulovlige transporter af giftige/farlige stoffer, idet problemet jo hurtigt kan udvikle sig til en katastrofe. Spørgeren tør simpelt hen ikke tænke på, hvad der kunne ske, hvis der skete et uheld med en transport af dynamit, ammoniak eller svovldioxid midt i et storbyområde.

Svar (14/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har over for justitsministeriet oplyst, at der i forbindelse med den sag, som der henvises til i spørgsmålet, er rejst sigtelse og senere tiltale mod en række chauffører for overtrædelse af færdselsloven og straffeloven. Politidirektøren har videre oplyst, at opgaven med at konstatere, hvad der faktisk er passeret ved den omhandlede episode, er varetaget af to ordensbetjente, og at den videre efterforskning er forestået af to kriminalbetjente.

Politidirektøren har endvidere over for justitsministeriet oplyst, at han er opmærksom på de særlige problemer, som kan foreligge i forbindelse med overtrædelse af miljølovgivningen. Politidirektøren har i den forbindelse oplyst, at politiets behandling af sager inden for dette område ved Københavns politi siden den 1. oktober 1984 har været henlagt under en særlig politiafdeling.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Spm. nr. S 642

Til *justitsministeren* (5/2 85) af:

Stinus (RV):

»Kan ministeren nærmere begrunde det krav om sort-hvid optagelse af foto til brug

[Stinus]

for pasudstedelse, som fremgår af justitsministeriets cirkulære nr. 013 af 19. december 1984, § 1, stk. 1, der fastslår nye regler for pasfotografiet, og vil ministeren foranledige, at der tilgår landets pasudstedende myndigheder oplysning om denne begrundelse?»

Begrundelse

Udviklingen inden for fotobranchen er generelt gået henimod større og større anvendelse af farvefotografering bl.a. i tillid til, at også myndighederne foretrak denne mere vellignende fotoform. Pasfoto er et velkendt og veldefineret begreb i branchen og anvendes til en lang række formål foruden selve pasformålet, f.eks. bankers og sparekassers identitetskort, andre identitetskort, førerbevis m.m., og til disse andre formål er det i almindelighed hilst velkommen med den yderligere identifikationsmulighed, som farvefotos giver, hvor identitetskortet ikke – som passet – kan rumme oplysninger om farver.

Det har givet en række problemer for fotobranchen og dens kunder, at de pasudstedende myndigheder nu må afvise de farvefotos, som publikum møder frem med. I forbindelse med afvisningen af farvefotos kan paskontorerens personale kun henvise til, at dette skyldes de nye regler i forbindelse med det nye fælles EF-pas. Dette stemmer dårligt overens med, at der i andre EF-lande, f.eks. Vesttyskland, ikke er et sådant krav, men tværtimod foretrækkes farvefotos, og foranlediger i øvrigt mange ubehagelige episoder mellem paskontorerne og publikum, som formentlig kunne undgås, såfremt personalet kunne anføre en fornuftig begrundelse – med eller uden sammenhæng med EF-samarbejdet.

Svar (14/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra rigspolitichefen, der har oplyst, at papiret til det danske EF-pas fremstilles af en dansk papirfabrik. S sammensætningen af papiret og de sikkerhedskemikalier (såkaldte røbestoffer), der findes i dette, er bestemt af papirfabrikken, pasproducenten, direktoratet for statens indkøb og rigspolitichefen i forening.

Efter de tekniske oplysninger er sikkerhedskemikalierne de samme, som anvendes i det gamle pas, blot er koncentrationen gjort større for at øge følsomheden og dermed sikkerheden.

Rigspolitichefens tekniske afdeling har oplyst, at farvefotografipapir indeholder flere og forskelligartede kemikalier end sort/hvide billeder. Som følge heraf ville en anvendelse af farvefoto i passet indebære en risiko for uønskede kemiske reaktioner mellem paspapiret og billedet, hvilket kunne føre til ødelæggelse af passet. En sådan ødelæggelse kan indtræde som en langsomt fremadskridende proces eller i forbindelse med, at passet udsættes for særlige påvirkninger (varme, fugtighed etc.).

En ordning, hvorefter nogle farvebilledprodukter skulle kunne accepteres og andre måtte afvises, må anses for uholdbar såvel for borgerne som for paskontorerens personale.

Rigspolitichefen har endvidere oplyst, at det sort/hvide fotografi gennemsnitlig er bedre egnet som identifikationsmiddel, idet ansigtstræk ses tydeligere. Dette hensyn får navnlig betydning, efter at billedformatet er formindsket.

Rigspolitichefen har endelig oplyst, at man på baggrund af nogle henvendelser fra fotobranchen har overvejet hensigtsmæssigheden ved på længere sigt at opretholde et forbud mod anvendelse af farvebilleder, og at man i den anledning har drøftet spørgsmålet med direktoratet for statens indkøb. Rigspolitichefen har under hensyn til, at Danmark indtil videre står alene med denne begrænsning, foreslået, at rigspolitichefen bemyndiges til i samarbejde med papirfabrikken og direktoratet for statens indkøb at undersøge muligheden for justering eller udeladelse af sikkerhedskemikalier med henblik på risikofri anvendelse af farvebilleder. Rigspolitichefen har herved bemærket, at en genindførelse af farvefotografier vil gøre det ønskeligt at opstille nogle enkle, supplerende krav til disse i henseende til anvendelighed som identifikationsmiddel.

Justitsministeriet kan henholde sig til det af rigspolitichefen anførte og vil bemyndige rigspolitichefen til at iværksætte de nævnte undersøgelser vedrørende en udformning, der kan muliggøre risikofri anvendelse af farvebilleder.

[Justitsministeren]

Justitsministeriet vil underrette paskontorerne om ovenstående.

Spm. nr. S 644

Til *justitsministeren* (6/2 85) af:

Steffensen (KrF):

»Vil ministeren oplyse, om han overvejer at effektivisere hastighedskontrollen for lastbiler?«

Begrundelse

Den højeste tilladte hastighed for lastbiler er 70 km/t. Der er forslag om, at den forhøjes til 80 km/t på motorveje. Af hensyn til trafikikkerheden er det forsvarligt, at lastbiler kører 80 km/t på motorveje.

Lastbilerne kører imidlertid ofte 100 km/t både på almindelige veje og på motorveje. Politiets muligheder for at kontrollere lastbilernes hastighed ødelægges tit, fordi chaufførerne over telefonen advarer hinanden om, hvor der er fartkontrol. Politiet bør derfor have mere effektive midler til at foretage hastighedsmålinger.

Det kan f.eks. ske ved, at de over en bestemt strækning fotograferer lastbilerne, eller ved, at de kan aflæse fartskriverne.

Svar (14/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra rigspolitichefen, der har oplyst følgende:

»Den øgede udbredelse navnlig blandt lastbilførere af walkie talkies m.v. øger selvagt muligheden for, at hastighedsbestemmelserne ikke overtrædes, medens politiet foretager kontrol.

Rigspolitichefens færdselspoliti, som også i 1984 har noteret flere lastvognsførere for overtrædelse af hastighedsbestemmelserne end det foregående år – 5.619 i 1984 mod 5.224 året før – mener, at udviklingen på lastbilområdet er under rimelig kontrol.

Færdselspolitiets patruljer anvender i en vis udstrækning fartskriverne som grundlag for bevis for overtrædelse af hastighedsbestemmelserne.

Rigspolitichefen følger løbende udviklingen vedrørende hastighedsmåleapparatur med henblik på bedst mulig udnyttelse af de

personaleressourcer, der kan indsættes på færdselskontrollen.«

Justitsministeriet kan henholde sig til rigspolitichefens udtalelse.

Spm. nr. S 645

Til *ministeren for offentlige arbejder* (6/2 85) af:

Ole Henriksen (SF):

»Hvilke saglige begrundelser har ministeren for at udskifte tre medlemmer af persontrafikrådet og vejtransportrådet og erstatte dem med tre folketingsmedlemmer?«

Begrundelse

De tre medlemmer, som er blevet fyret, er Otto Mørch, Gustav Holmberg og Arne Larsen. De vil efter det oplyste blive erstattet af henholdsvis en socialdemokrat, en konservativ og en venstremand, hvilket skulle bero på en aftale mellem de tre partier.

Udskiftningen må opfattes som en klar politisk majorisering af rådene, som tjener til at fremskaffe et borgerligt flertal i disse. Det forekommer tillige helt urimeligt, at ministeren vil fjerne den folkelige repræsentation i rådene og fremover kun vil have folketingsmedlemmer, embedsfolk og organisationsfolk siddende.

Dette betyder, at rådene fremover bliver en slags forlænget arm af den politiske konstellation i folketinget, hvilket jo i sig selv ikke er nogen garanti for, at kvaliteten vil blive større. I den forbindelse ville det være ønskeligt at få oplyst, hvor stort honorar der udbetales i de nævnte råd.

Ministerens svar bør således angive afskedelsesgrunden for de tre nuværende medlemmer (f.eks. manglende kvalifikationer, samarbejdsvanskeligheder el. lign.), samt hvilke fordele der er ved at have folketingsmedlemmer som rådgivere.

Svar (13/2 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

For det første vil jeg gerne slå fast, at udskiftningen af de tre medlemmer selvagt intet har at gøre med, at de pågældende manglede kvalifikationer, eller at der var tale om samarbejdsvanskeligheder. De tre hidtidige

[Ministeren for offentlige arbejder]

medlemmer var særdeles kvalificerede og har med stor interesse og utrættelig energi varetaget de pågældende hverv. Når jeg alligevel har skiftet dem ud, har min motivering været den, at de pladser, hvor der sidder politikere, bør besættes med nuværende medlemmer af folketinget.

Det synspunkt, at jeg ved udskiftningerne »har fjernet den folkelige repræsentation i rådene«, finder jeg mildest talt ejendommeligt, idet der heri ligger en antydning af, at folketingsmedlemmer ikke skulle repræsentere folket. Det har næppe været spørgerens mening! I øvrigt må jeg erindre om, at de tre medlemmer i sin tid blev udpeget i deres egenskab af folketingsmedlemmer med særlig interesse for trafikpolitiske spørgsmål. Når de nu er udskiftet med folketingsmedlemmer, er der således kun tale om en fortsættelse af det, der oprindelig var intentionen, allerede da det første af de to råd, vejtransportrådet, i sin tid blev nedsat.

Til beskyldningerne om, at jeg med udskiftningerne har foretaget »en klar politisk majorisering af rådene«, kan jeg kun sige, at jeg har handlet helt i overensstemmelse med lovgivningens forudsætninger. Jeg kan her henvise til de særlige bemærkninger til § 21 i lov om godstransport, hvor det siges, at vejtransportrådet ikke bør være uafhængigt af den til enhver tid siddende regering, og at ministeren derfor frit kan afsætte et eller flere medlemmer.

De honorarer, der udbetales til de tre medlemmer, er fastsat som et beløb pr. møde. Beløbet er for tiden ca. 660 kr. pr. møde. Antallet af møder i de to råd varierer fra år til år. I persontrafikerådet var der således i 1984 5 møder, mens der i vejtransportrådet var 8 møder.

Spm. nr. S 646

Til fiskeriministeren (7/2 85) af:

Hjortnæs (S):

»Vil ministeren fremskaffe de nødvendige oplysninger, som kan belyse, om der i 1984 er sket en udvidelse af den franske fiskerflåde?«

Begrundelse

Ministeren har i et svar på spørgsmål nr. S 591 oplyst, at der endnu ikke foreligger sam-

lede tal for udviklingen i tonnage i den franske fiskerflåde for 1984, men i et svar på spørgsmål nr. S 520 oplyser ministeren, at der i 1984 er givet nationale tilskud og EF-støtte til bygning af mellem 110 og 150 fiskerfartøjer.

Derfor må det undre, når ministeren i svaret på spørgsmål nr. S 591 konkluderer, at der også i 1984 har været en tendens til reduktion af den franske fiskerflåde. Måske kan ministeren uddybe sine besvarelser ved at søge oplyst, hvor mange fiskerfartøjer der er udgået af den franske fiskerflåde i 1984, eventuelt med EF-støtte.

Når det er nødvendigt at søge spørgsmålet om udviklingen af den franske fiskerflåde nærmere belyst, skyldes det, at ministerens svar ikke er i overensstemmelse med de oplysninger, der tidligere er fremkommet bl.a. på baggrund af en studietur, fiskeriteknologisk institut i Hirtshals har foretaget. Jeg henviser til en artikel i dagbladet Børsen den 17. december 1984.

Svar (12/2 85):

Fiskeriministeren (Grove):

Under henvisning til mit svar på spørgsmål nr. S 520, 590 og 591 kan jeg oplyse, at de til grund liggende oplysninger er indhentet efter personlig henvendelse til det franske fiskeriministerium fra den danske ambassade i Paris.

Det franske ministerium har oplyst, at der endnu ikke foreligger statistiske oplysninger for 1984, der nærmere kan belyse udviklingen i den franske flåde. Samtidig har man oplyst, at der også i 1984 har været tale om, at bygningen af nye fartøjer ikke kan holde trit med antallet af fartøjer, der forlader flåden, ligesom den samlede bruttotonnage udviser en faldende tendens.

Flådens fornyelse betyder naturligvis samtidig en effektivitetsforbedring. Jeg er imidlertid heller ikke for nærværende i stand til at give meddelelse om præcise måleresultater vedrørende udviklingen i den franske flådes fiskerikapacitet i 1984.

Fiskeriministeriet ligger ikke inde med mere præcise oplysninger end dem, jeg har indhentet fra ambassaden i Paris, men jeg forventer at have et klarere billede af de franske forhold, når det franske udviklingsprogram,

[Fiskeriministeren]

der skal udarbejdes i henhold til EFs strukturforordning Rfo 2908/83, foreligger.

Spm. nr. S 647

Til *energiministeren* (6/2 85) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil ministeren omgående sikre, at brugt brændsel fra forsøgsanlægget ved Risø ikke længere anvendes i processen til fremstilling af amerikanske atomvåben i strid med Danmarks atomvåbenpolitik?«

Begrundelse

Ifølge Ritzaus Bureau oplyses det i det amerikanske tidsskrift »Nucleonics Week«, at reaktormateriale fra bl.a. Danmark efter behandling på Oak Ridge National Laboratory i USA videresendes til det militære anlæg Savannah River, hvor det omdannes til særligt brændsel til brug ved bestrålingen af andet materiale, som omdannes til f.eks. plutonium og tritium til brug i atomvåben.

Denne anvendelse af Risømateriale må være i strid med den generelle danske holdning til atomvåben og en sammenblanding mellem civil og militær atomindustri, der kan betyde krænkelse af ikke-spredningsaftalens bestemmelser om ikke at overføre nukleart materiale fra civil til militær brug.

Ministeren må derfor omgående sætte en stopper for denne forkastelige atomtrafik.

Svar (13/2 85):

Energiministeren (Enggaard):

Forsøgsanlæg Risø har igennem de sidste ca. 20 år fra USA modtaget beriget uran til forsøgsreaktoren DR 3. Risø indkøber fra USA ca. 8 kg beriget uran pr. år til brug som brændsel i DR 3. Det brugte brændsel indeholder ca. 4 kg af den oprindelige uranmængde. Dette brændsel sendes til et oparbejdningsanlæg i USA i samarbejde med det franske selskab COGEMA, som har en kontrakt med det amerikanske energiministerium. Tilsvarende arrangementer findes imellem andre europæiske lande og COGEMA.

I oparbejdningsanlæg blandes brugt brændsel fra mange forskellige lande, og det er derefter ikke længere muligt at identificere brændslet fra det enkelte land. I oparbej-

ningsprocessen adskilles affald og genanvendeligt uran.

I medfør af arrangementet modtager Risø fra USA et kvantum beriget uran svarende til uranindholdet i det brugte brændsel, der returneres til USA. Ovennævnte fremgangsmåde indebærer, ud over at Risø får brugbart brændsel tilbage, at Risø undgår at opbevare det radioaktive affald.

Forsøgsanlæg Risø har over for mig oplyst, at anvendelsen af reaktorbrændslet i Risøs forsøgsreaktor DR 3 ikke gør materialet mere anvendeligt til den i spørgsmålets begrundelse beskrevne bestråling i forbindelse med produktion af atomvåben. Der er tværtimod tale om, at anvendeligheden til den beskrevne anvendelse er forringet, bl.a. i kraft af at omkring halvdelen af uranet er forbrugt, og fordi restmængden har en lavere berigning end før bestrålingen på Risø.

Det skal understreges, at transport mellem USA og Danmark samt anvendelsen i Danmark er undergivet kontrolforanstaltninger (safeguardskontrol) i henhold til kontrolaftalen mellem Den internationale Atomenergiorganisation (IAEA), Euratom og de otte ikke-kernevåbenstater i EF.

Det eksisterende arrangement med returnering af de bestrålede materialer til USA er på ingen måde i strid med ikke-spredningstraktaten af 1. juli 1968 og Danmarks atomvåbenpolitik.

Spm. nr. S 648

Til *udenrigsministeren* (7/2 85) af:

Fischer (KF):

»Hvad agter udenrigsministeren at gøre for at fremme dansk erhvervslivs muligheder for at få en større del af de midler, som Danmark bevilger til multilaterale udviklingsprojekter, tilbage i form af ordrer til eksportindustrien?«

Begrundelse

Forskellige statistiske opgørelser viser, at Danmark har en beskedent andel af leverancerne til de projekter, som finansieres af multilateral udviklingsbistand. I 1983 opnåede Danmark således kun kontrakter via Verdensbanken til en værdi af ca. 7,8 mill. dollars. Set i forhold til Danmarks bidrag til FNs udviklingsprojekter kom således kun ca.

[Fischer]

10 pct. tilbage i form af indkøb af dansk udstyr, men eksempelvis Storbritannien opnåede at få ordrer, der svarer til det dobbelte af, hvad landet bidrog med.

På denne baggrund ønskes ministerens tilkendegivelse af, hvorledes dansk erhvervsliv kan blive bedre placeret i denne sammenhæng.

Svar (13/2 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Udenrigsministeriet har længe været opmærksom på de leverancemuligheder, der ligger i eksport til de multilaterale bistandsorganisationer. Handelsafdelingen afsatte således allerede i 1975 en medarbejder til at beskæftige sig med udelukkende dette område, og i 1979 blev Projektkontoret, H.IV., oprettet. Samtidig blev udetjenesten forøget med udsendte medarbejdere de steder, hvor udviklingsbankerne har hovedkontor; således oprettedes repræsentationer i Manila og Abidjan med henblik på at følge arbejdet i henholdsvis Den asiatiske og Den afrikanske Udviklingsbank, ligesom ambassaden i Washington DC og EF-repræsentationen blev styrket med hver en projektattaché.

I de forløbne år har der været arrangeret en række besøg og møder med de multilaterale bistandsorganisationer. Hovederhvervsorganisationerne har i samarbejde med udenrigsministeriet eksempelvis alene i 1984 arrangeret følgende: rådgiverseminar i Asian Development Bank, besøg i UNIDO, Wien, besøg i African Development Bank, seminar og konsultationer i København med samtlige FN-systemets indkøbschefer og besøg i Verdensbanken med et energisymposium. Samtidig har såvel Den asiatiske, Den interamerikanske og Den afrikanske Udviklingsbank aflagt besøg i København, hvor der også var lejlighed til firmakonsultationer.

I 1985 har der i januar været arrangeret procurement seminar med deltagelse af tre embedsmænd fra Asian Development Bank,

og der er planlagt et møde i marts om leverancemuligheder under den nye Loméaftale med deltagelse af tre embedsmænd fra Kommissionen og projektattachéen fra EF-repræsentationen. Verdensbanken har ytrret interesse for en præsentation af dansk kunnen inden for transportsektoren, ligesom man gerne vil ajourføres om udviklingen inden for dansk agroindustri, og der forhandles med UNDP om et besøg af danske rådgivere. Udenrigsministeriet vil fortsætte disse aktiviteter og i øvrigt – som hidtil – hjælpe alle firmaer, der ønsker det, med at følge de konkrete sager op.

Det er således ikke på grund af manglende muligheder for kontakt med de internationale bistandsorganisationer, at vore leverancetal ikke kan stå sig mod f.eks. Storbritanniens. Årsagen ligger snarere i den kontakt, de tidligere kolonilande gennem generationer har haft med ét bestemt industrialiseret land, hvorfor det stadig til en vis grad er naturligt for u-landene at henvende sig dér, hvor de kender sprog, sædvaner, uddannelser osv.

Hertil kommer, at langt størstedelen af indkøbene foregår i international licitation. Der kræves ofte en ikke ubetydelig investering af tid og penge for at indgive sådanne tilbud, og det er derfor bemærkelsesværdigt, at medens det er sædvanligt, at et firma vinder 1 ud af 7 kontrakter, det byder på, så er gennemsnittet hos danske firmaer 1 ud af hver 3–4 tilbud.

Det er altså ikke, fordi danske firmaer ikke *kan*, men markedet *er* vanskeligt og dyrt at få indpas i, og mange firmaer ønsker at lægge deres kræfter andetsteds. Det er også nødvendigt med et solidt opfølgingsarbejde af en én gang etableret kontakt, og det er udenrigsministeriets erfaring, at mange firmaer efter den første præsentation finder det vanskeligt at overkomme den nødvendige opfølgning.

Til underretning vedlægges procurement-statistikker for de vigtigste multilaterale bistandsorganisationer.

[Udenrigsministeren]

Bilag

*Oversigt over den danske eksport til de multilaterale bistandsorganisationer. Indkøb i Danmark
(mill. US \$).*

	1981	1982	1983	1984 (1.1.-30.6.)
<i>FN-systemet:</i>				
United Nations Development Programme (UNDP).....	2,2	2,3	2,7	
United Nations Children's Fund (UNICEF).....	1,2	1,8	1,5	
United Nations Fund for Population Activities (UNFPA)	-	-	-	
United Nations Industrial Development Org. (UNIDO)	0,2	0,4	0,4	
United Nations Relief and Works Agency (UNWRA)	0,3	0,6	1,0	
United Nations High Commissioner for Refugees (UNCHR)	0,8	-	1,1	
International Labour Organization (ILO) ...	0,4	0,3	0,3	
World Health Organization (WHO)	-	-	1,5	
World Food Programme (WFP)	-	7,3	6,2	
Food and Agriculture Organization (FAO) ..	2,4	1,5	2,5	
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)	-	0,2	0,1	
<i>Udviklingsbanker/EF:</i>				
Asian Development Bank (AsDB)	0,4	2,3	5,0	1,4
Inter-American Development Bank (IDB) ..	1,9	0,9	1,2	
African Development Bank (AfDB)	-	-	2,2	
International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)/Int. Development Association (IDA)*)	29,0	18,7	7,3	3,6
EF	3,0	4,2	3,3	3,0
Total	41,8	40,5	36,3	8,0
ca. mill. kr.**)	298	337	332	

*) Baseret på halvdelen af de respektive periodetal 1.7.-30.6. de pågældende år.

**) Baseret på følgende omregningskurser (omregningskursen i DAC-memorandum): 1981: 7,12, 1982: 8,33, 1983: 9,15

Det bemærkes, at tallene kan udvise ganske store udsving fra år til år som følge af store enkeltkontrakter. Eksempelvis skyldes de høje tal for IBRD/IDA i 1981 og 1982 to store entreprenørkontrakter.

Spm. nr. S 649

Begrundelse

Til justitsministeren (7/2 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren tilsikre, at Inga Johannesen, leder af Københavns kommunes vuggestue, Nørre Allé 41, får fri adgang til sin arbejdsplads?«

Spørgeren henviser til artikel i Berlingske Tidende den 7. februar 1985, hvoraf det fremgår, at Inga Johannesen bliver forhindret i at udføre sit arbejde på grund af fysisk blokade af medlemmer af Landsforeningen af Socialpædagoger.

Svar (15/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har over for justitsministeriet oplyst, at politiet på begæring af socialborgmesteren i København ved udrykning til stedet har sikret, at den pågældende uhindret har kunnet få adgang til den omhandlede vuggestue.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Spm. nr. S 650

Til *ministeren for skatter og afgifter (7/2 85)* af:

Maisted (FD):

»Er ministeren enig med sin embedsmand, konsulent i retssikkerhed på skatteområdet, cand.jur. Kaj Lotz, skatteministeriet, når denne tilsidesætter en kendelse fra vestre landsret til skade for skatteydere?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til en artikel i Jyllands-Posten den 5. februar 1985, hvor vestre landsret gør gevinst på obligationer skattefri. På trods heraf udtaler konsulenten i retssikkerhed, Kaj Lotz: »... men vi vil fortsat i andre lignende sager opkræve skat.«

Svar (13/2 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Spørgeren henviser i sin begrundelse for spørgsmålet til en artikel i Jyllands-Posten den 5. februar 1985, hvor vestre landsrets dom af 6. december 1984 er omtalt. Sagen vedrører den skattemæssige behandling af kursgevinster, der er anskaffet for lånte midler.

To af landsrettens dommere fandt, at der under de foreliggende omstændigheder ikke kunne gennemføres en beskatning af de opnåede kursgevinster. Den tredje af landsrettens dommere fandt, at transaktionerne set i deres helhed måtte anses som en indkomsts-kabende aktivitet, hvorefter der var tilstrækkelig hjemmel i statsskattelovens § 4 til at gennemføre en beskatning af de opnåede kursgevinster. Som det fremgår af Jyllands-Postens artikel, er vestre landsrets dom af ministeriet anket til højesteret.

Skattesager indbragt for domstolene behandles efter den civile retsplejes regler. Hvis rettidig anke iværksættes, indtræder retskraft-

ten først, når dom i ankesagen afsiges eller anken bortfalder. En dom, der er anket rettidigt, lægges ikke til grund som bindende i andre sager.

Det er således i overensstemmelse med civilprocessens principper, at skattemyndighederne afventer højesterets endelige dom i denne sag, før den skattemæssige behandling af lignende sager tages op til en eventuel fornyet overvejelse.

Statsskattedirektoratet har den 6. juli 1984 udsendt et cirkulære om genoptagelse af skatteansættelser på foranledning af domstolsafgørelser, der underkender ligningsmyndighedernes praksis. I cirkulæret anføres det bl.a., at såfremt hidtidig ligningspraksis er blevet underkendt ved en landsretsdom eller højesteretsdom, vil der kunne tillades genoptagelse med hensyn til indkomstår, der ligger indtil 5 år forud for tidspunktet for den første underkendende dom. Også for skatteydere, som ikke har påklaget en beskatning af kursgevinster, er der således mulighed for at få genoptaget skatteansættelser, hvis domstolene ændrer ligningspraksis.

Jeg finder således ikke anledning til at gribe ind i den hidtil gældende praksis, hvorefter en ligningsmæssig praksis først ændres, når der foreligger en endelig afgørelse enten fra landsskatteretten eller domstolene.

Spm. nr. S 651

Til *justitsministeren (7/2 85)* af:

Agnete Laustsen (KF):

»Kan der gennemføres kriminalpræventive foranstaltninger med det formål at forebygge det stigende antal bankrøverier?«

Begrundelse

Bankrøverier er blevet en hverdagsbegivenhed, og adskillige gør indtryk af at være meget amatør-mæssigt udført.

Det er betryggende, at politiet agter at skærpe patruljeringen omkring udsatte steder, men det er utilfredsstillende, at de dermed må nedtrappe andre opgaver.

Det er derfor påkrævet, at der i samarbejde med det kriminalpræventive råd, pengeinstitutter og forsikringsselskaber iværksættes en koordineret indsats for at sikre bankerne, deres personale og kunder.

Svar (15/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter min opfattelse er det nødvendigt, at der i videst muligt omfang gennemføres kriminalpræventive foranstaltninger med henblik på at imødegå det stigende antal bankrøverier. Det er da også mit indtryk, at politiet generelt er meget opmærksom på denne problemstilling, og at man i forbindelse med det daglige politiarbejde på forskellig vis søger at hindre sådanne grove forbrydelser, bl.a. ved en øget patruljering.

Regeringen har taget initiativ til en væsentlig forøgelse af det kriminalpræventive råds bevillinger med henblik på en øget kriminalpræventiv indsats.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at der under det kriminalpræventive råd er nedsat et særligt udvalg, som har til opgave at overveje og gennemføre foranstaltninger, som er egnede til at sikre pengeinstitutterne mod røverier. I dette udvalgsarbejde deltager repræsentanter både for politiet og for pengeinstitutterne. Gennem dette udvalgsarbejde foregår der således en koordineret indsats på dette vigtige område.

Spm. nr. S 652

Til *industriministeren* (7/2 85) af:

Jeå Lunde (SF):

»Vil ministeren søge finansudvalget om bemyndigelse til at overflytte midler fra konto 17.20.03.62.03 til konto 17.20.03.74.07 vedrørende egnsudvikling for at undgå, at aktiviteten går i stå på grund af manglende lovhjemmel?«

Svar (11/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Inden for rammerne af finansloven for 1985 ville en sådan overflytning kun kunne gennemføres ved at konvertere en del af den til lovforslagets tilskudsordning budgetterede bevilling til en bevilling af samme størrelse til anlægslån til virksomheder.

Jeg agter ikke at tage initiativ hertil, da dette ville forringe egnsudviklingsindsatsen i 1985.

Spm. nr. S 654

Til *energiministeren* (7/2 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at atomforsøgsstationen Risø har deltaget i tekniske forundersøgelser i 1983 i samarbejde med militærdiktaturet i Tyrkiet med henblik på udvinning af uran?«

Begrundelse

Spørgeren har fra kilder i Tyrkiet fået oplyst, at teknikere fra Risø i løbet af 1983 har været i Tyrkiet, hvor de i samarbejde med det tyrkiske militær har deltaget i forberedende tekniske undersøgelser med henblik på uranudvinding.

Det må naturligvis straks opklares, om disse oplysninger er korrekte.

Såfremt de er korrekte, er der jo ikke alene tale om et helt uacceptabelt samarbejde med dette militærdiktatur, men også om et forehavende, hvor Danmark kan risikere at medvirke til at skabe grundlaget for produktionen af tyrkiske atomvåben.

Svar (14/2 85):

Energiministeren (Enggaard):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Forsøgsanlæg Risø, som over for mig har oplyst følgende:

Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA), som er en international organisation i tilknytning til FN, har et teknisk bistandsprogram, som omfatter en lang række projekter i medlemslandene. IAEA gennemfører bl.a. bistandsprogrammer vedrørende den fredelige anvendelse af kerneenergi. Endvidere kontrollerer IAEA, at bestemmelserne i traktaten om ikke-spredning af kernevåben overholdes af de medlemslande, der har underskrevet traktaten. IAEA kontrollerer således, at Tyrkiet kun anvender sit uran til fredelige formål.

Forsøgsanlæg Risø har i 1983 indgået en aftale med IAEA om at deltage i IAEAs bistandsprogram om kortlægning af uranressourcer i Tyrkiet. Bistandsprogrammet gennemføres i et samarbejde mellem IAEA og det tyrkiske »Mineral Research and Exploration Institute« (MTA) i Ankara. IAEA gennemfører kortlægning af uranressourcer i

[Energiministeren]

mange lande som et led i samarbejdsprogrammerne med medlemslandene.

Forsøgsanlæg Risø har deltaget i programmet bl.a. med det formål at afprøve anvendeligheden af Risøs udstyr til luftbåren uranprospektering. Aftalen med IAEA er afsluttet med aflæggelse af rapport.

Jeg kan henholde mig til disse oplysninger.

Spm. nr. S 655

Til forsvarsministeren (7/2 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at flyvestation Skalstrup i sammenhæng med Roskilde civile lufthavn i en optrappende konfliktsituation vil udgøre et centralt bombemål, og hvad vil ministeren gøre for at hindre opbygningen af et sådant bombemål ganske nær ved Roskilde?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger fremlagt af Roskilde Fredskomite i en pjece, Edderhawkme Nej, er der grund til stor bekymring over placeringen af et stort militært opmarchområde for forstærkningsstyrker ganske nær ved Roskilde, idet flyvestation Skalstrup sammen med den civile Roskilde lufthavn må formodes at spille en central rolle i forbindelse med forstærkningsplanerne.

Flyvestationen huser i forvejen Hawk-missilerne, og alene herved udgør den jo et betragteligt bombemål. Det argument, at missilerne i en krise- eller krigssituation vil blive flyttet, kan ikke bortforklare dette, da der er tale om Hawk-eskadrillernes hovedkvarter, og især ikke, når det tages i betragtning, at den tilstødende civile lufthavn kan komme til at tjene som et centralt opmarchområde for forstærkningsstyrker.

Det er helt forkasteligt, at et sådant koncentreret militært bombemål placeres klos op ad et tæt befolket byområde, som Roskilde er.

Ministeren bør derfor gribe ind over for sådanne planer og dels sikre, at missilerne kommer væk fra området, dels garantere, at der ikke vil blive fremført forstærkninger via Roskilde lufthavn.

Svar (13/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Det er ikke en gængs militær opfattelse, at Roskilde lufthavn vil være et centralt bombemål, bl.a. fordi lufthavnen er dækket af de Hawk-eskadriller, der er opstillet i nærheden. Forsvaret kan ikke fraskrive sig muligheden for i en given situation at anvende civile lufthavne som modtageplads for forstærkninger. Det gælder også lufthavnen ved Roskilde.

Spm. nr. S 656

Til forsvarsministeren (7/2 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte forlydender om, at der foreligger planer om eventuel dansk anskaffelse af Patriotmissilsystemet, og kan befolkningen i Roskilde risikere, at disse missiler, der kan udstyres med atomsprængladning, opstilles ved flyvestation Skalstrup?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger fremlagt af Roskilde Fredskomite i en pjece, Edderhawkme Nej, har Danmark i oktober 1978 underskrevet et memorandum om Patriotmissilsystemet »med henblik på senere anskaffelse«. Ifølge pjecen har forsvarsministeriets 4. kontor den 28. januar 1985 afvist at udlevere dette memorandum, idet det skulle være klassificeret.

Det må imidlertid afklares, hvad der ligger i disse planer.

Patriotvåbensystemet er et missilsystem, der kan udstyres med atomsprængladninger, og som skal ses i sammenhæng med udviklingen af antiballistiske våben eller stjernekrigsvåben.

Hvis det udstyres med atomvåben, vil det kunne bruges som et af elementerne i et våbensystem, der skal gøre USA/NATO usårlig over for angreb. Dette peger frem mod den meget farlige situation, hvor USA tror sig i stand til at true med atomkrig, dvs. opnår evnen til at slå først uden selv at risikere fuldstændig ødelæggelse.

Det er derfor klart, at Danmark ikke på nogen måde bør indgå i dette projekt, og at Danmark bør modarbejde det i NATO.

Derfor bør Danmark også sige nej til Patriotmissilet.

[Albrechtsen]

Og forsvarsministeren bør garantere befolkningen i Roskilde, at dette våbensystem ikke opstilles lige uden for byen, hvorved flyvestation Skalstrup i endnu højere grad vil blive et bombemål.

Svar (13/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Der foreligger ingen planer om dansk anskaffelse af Patriotmissilsystemet.

Spm. nr. S 657

Til *ministeren for skatter og afgifter* (7/2 85) af:

Connie Hedegaard (KF):

»Vil ministeren overveje at indføre befodringsfradrag for uddannelsessøgende over 18 år i forbindelse med udgifter til transport mellem hjem og uddannelsessted?«

Begrundelse

Det forekommer urimeligt, at unge under uddannelse, i modsætning til folk der kører til og fra en lønnet arbejdsplads, ikke har mulighed for at fratække udgifterne til transporten mellem hjem og arbejdssted.

Ikke mindst forekommer det naturligt, at f.eks. EFG- og lærlingelever, som modtager godtgørelse i undervisningsperioder efter basisåret, i disse perioder ligestilles med andre lønmodtagere.

Selv om ikke alle unge under uddannelse vil kunne udnytte et befodringsfradrag, vil det dog være en hjælp for mange, hvorved ikke kun de uddannelsessøgendes, men også samfundets økonomi forbedres, blandt andet fordi man herved tilskynder til at sprede de unges boligvalg fra centrene i de store uddannelsesbyer. I dag udgør udgifterne til transport med offentlige transportmidler mellem hjem og uddannelsesinstitution en meget betydelig post på den uddannelsessøgendes budget, hvis vedkommende bare bor i en vis beskeden afstand fra uddannelsesinstitutionen, hvilket får mange unge til at søge ind mod uddannelsesbyerne.

Svar (12/2 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Blandt andet studenterorganisationer har tidligere rejst dette spørgsmål over for mig, idet man ud over befodringsfradrag også har ønsket fradrag for udgifter til lærebøger, kontingenter til studenterorganisationer og andre udgifter, der er afholdt i forbindelse med studierne.

Baggrunden for, at uddannelsessøgende ikke har fradrag for disse udgifter, er en grundlæggende sondring i skattelovgivningen mellem etableringsudgifter på den ene side og driftsudgifter på den anden side.

Til etableringsudgifter regnes f.eks. udgifter til grunduddannelse og videreuddannelse, herunder også udgifter til lærebøger. Disse udgifter er ikke fradragsberettigede.

Til de fradragsberettigede driftsudgifter regnes f.eks. udgifter til ajourføring af en erhvervsuddannelse og udgifter til faglige tidsskrifter, håndbøger og videnskabelige værker, der er nødvendige til stillingens varetagelse.

Endvidere er befodringsfradraget en del af lønmodtagerfradraget, og dette fradrag forudsætter, at der foreligger en egentlig lønindtægt.

Endelig vil jeg gerne understrege, at uddannelsessøgendes økonomiske og boligmæssige problemer, efter min opfattelse ikke bør søges løst ved hjælp af en forøgelse af fradragene i skattelovgivningen.

Spm. nr. S 659

Til *undervisningsministeren* (7/2 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vil ministeren foranledige, at eksamen i faget virksomhedsorganisation på merkonomkursus i Århus flyttes fra 1. maj til en anden dato, og samtidig drage omsorg for, at der ikke for fremtiden lægges eksamener på 1. maj, arbejderbevægelsens internationale kampdag?«

Begrundelse

En aktiv fagforeningskvinde fra Århus forhindres på grund af eksamen i virksomhedsorganisation på merkonomkursus i at deltage i 1. maj-arrangement i år, hvilket hun naturligvis er ked af, da arbejderbevægelsens internationale kampdag betyder meget for hende.

[Elisabeth Bruun Olesen]

1. maj er ifølge alle overenskomster hel eller halv fridag. Inden for det offentlige arbejdsområde er dagen halv fridag.

Spørgeren er helt sikker på, at en liberal undervisningsminister vil gøre alt for at undgå, at anderledes tænkende krænktes (i dette tilfælde fagforeningskvinden).

Fremgangsmåden på merkonomkurset i Århus svarer til, at forbenede tilhængere af enevælden – og sådanne kan Mor Danmark-historien opvise adskillige eksempler på, også efter den frie konstitution – insisterede på, at der blev afholdt eksamen på selveste grundlovsdag om eftermiddagen, eller at ateistiske embedsmænd (med ministeren i ryggen) fandt det rigtigt at afholde eksamener jul, påske og pinse.

Spørgeren finder det mest hensigtsmæssigt, at der slet ikke afholdes eksamen 1. maj, selv om dagen ikke er hel fridag alle steder.

Det er – efter spørgerens mening – ikke godt at sammenblende et så erhvervs målrettet studium som merkonomuddannelsen med en så kamporienteret dag som 1. maj. Begge dele vil lide herunder.

Svar (15/2 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Gennem de mange år, der har været afholdt merkonomeksamen den 1. maj, har der over for ministeriet ikke været protesteret hverken fra lærer- eller kursusdeltagerside.

I den konkrete sag har formanden for HK-ungdom i Århus protesteret imod at skulle til skriftlig eksamen i faget virksomhedsorganisation den 1. maj 1985. Denne eksamen har været fastlagt 1 år i forvejen, og kursusdeltagere har lige siden kunnet gøre sig bekendt hermed.

Eksamen i faget virksomhedsorganisation afholdes i år den 1. maj enten fra kl. 8.30 til 12.30 eller fra kl. 14.00 til 18.00.

En flytning i år af denne eksamen fra den 1. maj til en senere dato vil på nuværende tidspunkt volde betydelige problemer for skolerne og berøre ca. 8.000 kursusdeltagere på landsbasis.

Jeg foreslår derfor, at kursusdeltageren i Århus og andre, der måtte mene at være i samme situation, enten går til eksamen den 1. maj fra kl. 8.30 til 12.30, hvorefter der vil være mulighed for holde fri resten af dagen,

eller indstiller sig til sygeeksamen i september 1985.

Jeg har i øvrigt intet imod, at man i fremtiden sørger for, at den 1. maj er eksamensfridag på merkonomkurserne.

Spm. nr. S 660

Til *arbejdsministeren* (7/2 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren bekræfte, at kommunale overenskomster er retningsgivende for accept af tilbud afgivet af private firmaer, således at private firmaer, f.eks. rengøringsfirmaer, ikke vil kunne komme i betragtning som tilbudsgivere ved kommunal licitation af rengøringsarbejde i kommunen, medmindre det private firma indretter sine priser efter kommunens overenskomster, selv om disse måtte ligge over, hvad det private firma ønsker at tilbyde sin arbejdskraft til?«

Begrundelse

Regeringen har tidligere i cirkulærer opfordret til, at kommunerne i vid udstrækning bestræbte sig på at overlade arbejdsopgaver til private firmaer, hvor dette økonomisk var forsvarligt. Dette skulle være i overensstemmelse med regeringens politik, nemlig en større grad af privatisering. Imidlertid viser det sig nu ifølge omtale i Berlingske Tidende den 5. februar, at Skibby kommune stiller forskellige krav for at overlade rengøringsarbejdet på en skole til et privat firma. Et krav er, at et privat rengøringsfirma skal følge kommunens overenskomster ved arbejdets udførelse. Det kan firmaet naturligvis ikke, da det har sin egen overenskomst at følge, hvorved arbejdet bliver i kommunal regie, hvilket ikke just følger privatiseringstanken.

Svar (15/2 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Spørgsmålet er foranlediget af en avisartikel, som igen bygger på en vejledende udtalelse om lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse i forbindelse med en kommunes udlicitering af rengøringsarbejdet på en skole til et privat firma.

Det fremgår heraf, at en sådan overdragelse af en del af en offentlig virksomhed er omfattet af loven med den virkning, at er-

[Arbejdsministeren]

hververen skal respektere de løn- og ansættelsesvilkår, som gjaldt for de ansatte på overdragelsestidspunktet. Heri ligger også, at erhververen eventuelt kan opsiges de pågældende overenskomster eller aftaler med de fastsatte varsler med henblik på fastsættelse af ændrede ansættelsesvilkår.

Der gælder ikke andre vilkår for offentlige end for private virksomheder: enhver erhverver af en virksomhed eller en del heraf må respektere de vilkår, der gjaldt for personalet, indtil der efter opsigelse eller efter aftale i øvrigt kan fastsættes andre vilkår.

Det er netop kernen i virksomhedsoverdragelsesloven, hvorved Danmark har opfyldt sine forpligtelser efter EFs direktiv herom: lønmottagerne skal ikke udsættes for, at deres arbejdsvilkår ændres fra dag til dag som følge af en overdragelse, men ændringer heri må ske efter forhandlinger efter de regler, der er fastsat herom bl.a. i loven.

Overdragelse af offentlig virksomhed til private må naturligvis følge disse regler.

Spm. nr. S 664

Til *boligministeren* (8/2 85) af:

Baadsgaard (S):

»Vil ministeren redegøre for den administrative praksis ved beregning af forbedringsboligsikring i henhold til lov om individuel boligstøtte § 25, herunder for begrebet »sparet vedligeholdelse«, og oplyse, om der er en ensartet praksis i samtlige kommuner?«

Begrundelse

Som begrundelse skal anføres, at begrebet »sparet vedligeholdelse« efter spørgerens opfattelse er et fiktivt begreb. Eventuelt sparet vedligeholdelse i forbindelse med boligforbedring er ikke en fast andel af bruttoudgifterne, men varierende fra sag til sag, og for visse forbedringer forekommer sparet vedligeholdelse overhovedet ikke.

Det er uklart, hvorvidt der gælder samme praksis for beregning af boligsikring i samtlige kommuner.

Endvidere forekommer modregning af egen opsparing ikke helt klarlagt i forhold til boligselskabernes interesse i en god økonomi i selskaberne.

Svar (15/2 85):

Boligministeren (Bollmann):

Efter lov om individuel boligstøtte § 25, stk. 1, kan en lejer, hvis årlige leje inden for de sidste 3 år som følge af forbedring, jfr. lejelovens § 58, i samme lejlighed er blevet forhøjet med mere end 30 kr. pr. m² bruttoetageareal, såfremt der ansøges herom inden 3 år efter sidste forhøjelses ikrafttræden, i stedet for boligstøtte efter lovens kapitel 4 kræve boligsikring svarende til halvdelen af forskellen mellem hidtidig leje efter fradrag af boligstøtte og lejen efter forbedringen. Lejeren skal dog selv betale mindst 30 kr. pr. m² bruttoetageareal af forhøjelsen.

Der kan således kun ydes forbedringsboligsikring til den del af en lejeforhøjelse, som skyldes en forbedring af det lejede, hvorved der tilføres det lejede en forøget brugsværdi.

Gennemførte vedligeholdelsesarbejder kan ikke danne grundlag for en lejeforhøjelse. Det påhviler derfor den enkelte kommune at foretage en undersøgelse af, i hvilket omfang der i den udgift, der danner grundlag for beregningen af forbedringsforhøjelsen, indgår beløb, der vedrører vedligeholdelse.

Efter boligstøttelovens § 36, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen afkræve ejere af ejendomme med lejligheder, hvortil der søges boligstøtte, alle nødvendige oplysninger til brug ved behandling af spørgsmål om ydelse af boligstøtte og lade sådanne ejendomme besigtige.

Såfremt kommunen ikke får de ønskede oplysninger eller oplysningerne er så mangelfulde, at de ikke kan danne grundlag for en korrekt beregning af boligsikringen, må kommunen foretage en skønsmæssig vurdering af, hvor stor en del af lejeforhøjelsen der vedrører forbedringer, og hvor stor en del der vedrører vedligeholdelse.

I denne forbindelse kan oplyses, at sparet vedligeholdelse både vedrører tidligere undladt vedligeholdelse og fremtidig mindre vedligeholdelse, men samtidig også kan være et udtryk for, i hvilket omfang en gennemført forbedring kan siges at forøge det lejedes brugsværdi. Udtrykket »sparet vedligeholdelse« er således ikke særlig dækkende.

Boligministeriet er ikke bekendt med, om der ved beregning af forbedringsforhøjelser for samme slags arbejder foretages samme procentuelle fradrag for »sparet vedligeholdelse« ved beregning af forbedringsboligsik-

[Boligministeren]

ring i samtlige kommuner, men det er i cirkulære af 30. august 1982 om individuel boligstøtte i pkt. 9.4. præciseret, at der kun kan ydes forbedringsboligsikring til en lejeforhøjelse, der skyldes gennemførte *forbedringsarbejder*.

Spm. nr. S 665

Til forsvarsministeren (8/2 85) af:

Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at der i dagene 12.–14. september 1984 under NATO-øvelsen Bold Gannet blev afholdt en militær flådeøvelse med deltagelse af 3.000 soldater fra bl.a. Royal Marines i farvandet øst for Bornholm, og kan ministeren oplyse, om øvelser af denne type tidligere er foregået i dette farvand og i givet fald hvornår?«

Begrundelse

Bornholms aviser har i den sidste uges tid skrevet en del om denne flådeøvelse, efter at Land og Folk den 26.–27. januar 1985 bragte oplysningerne. Spørgeren ønsker derfor heller afkræftet oplysningerne i dagspressen, og såfremt ministeren kan bekræfte oplysningerne, ønsker spørgeren oplyst baggrunden for denne type øvelse i et farvand tæt ved Warszawapagten.

Ikke mindst når man tager det danske forsvars bekymringer over tilsvarende Warszawapagtøvelser tæt ved danske kyststrækninger i betragtning, forekommer det lidet sandsynligt, at Danmark skulle acceptere lignende provokerende NATO-øvelser i et farvand så tæt ved Warszawapagten.

Svar (15/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Under NATO-øvelsen Bold Gannet 1984 fandt en flådeøvelse sted i perioden 13.–15. september. Flådeøvelsen gennemførtes i Østersøen med deltagelse af engelske og danske orlogsfartøjer, et mindre antal chartrede civile skibe samt ca. 3.000 marineinfanterister fra bl.a. Royal Marines.

Flådestyrken foretog en omsejling af Bornholm i internationalt farvand inden den afsluttende landgang på Møn. Herved blev der skabt et tilstrækkelig langt indløb mod

de sjællandske kyster til, at det danske invasionsforsvar kunne øves i alle dets faser.

Øvelser af nogenlunde tilsvarende type og omfang er tidligere gennemført i 1981, 1982 og 1983.

Spm. nr. S 667

Til forsvarsministeren (11/2 85) af:

Thoft (SF):

»Har den danske regering givet USA tilladelse til at forny radarstationen i Thule, og har regeringen i den forbindelse overvejet, hvorvidt en sådan fornyelse ville være overensstemmende med ABM-traktaten fra 1972?«

Begrundelse

USA er for tiden i gang med at forny radarstationen i Thule. Fornyelsen er ingen hemmelighed, og forsvarsudvalgets medlemmer blev i sommer under et besøg i Thule kort informeret om byggeriet, som allerede da var i fuld gang.

I dagbladet Information den 11. februar rejses der imidlertid tvivl om, hvorvidt opførelsen af den nye radarstation er i overensstemmelse med ABM-traktatens artikel 6, hvori det hedder, at parterne (USA og Sovjet) ikke i fremtiden vil udstationere radar med henblik på tidlig varsling af angreb med strategiske ballistiske missiler.

Spørgeren finder det overordentlig betænkeligt, såfremt Danmark hjælper USA med at bryde traktaten, og ønsker i den forbindelse oplyst, om den danske regering har været forespurgt om fornyelsen, og om man samtidig hermed var blevet gjort opmærksom på, at radarstationen ville betyde traktatbrud.

Svar (18/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Idet jeg i øvrigt henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 961 stillet af medlem af folketinget Steen Folke den 8. april 1983 (Folketingstidende 1982-83 sp. 9611), skal jeg supplerende oplyse, at der på grundlag af de oplysninger, der foreligger for os, ikke er nogen grund til at formode, at ABM-traktaten ikke overholdes.

Spm. nr. S 672

Til forsvarsministeren (11/2 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren straks standse planerne om opstilling af en ny radar på Thulebasen?«

Begrundelse

Ifølge Information den 11. februar 1985 planlægger USA opstilling af et nyt radaranlæg på Thulebasen. Spørgsmålet er, om dette anlæg kan bruges som led i USAs stjernekrigsprogram, idet anlægget i modsætning til det nuværende vil kunne bruges til at styre nedskydningen af missiler.

Der er altså tale om et anlæg, som er i strid med ABM-traktatens kapitel VI.

Netop nu er det særlig vigtigt i en situation med forhandlingsmuligheder mellem USA og Sovjet, at Danmark gør en indsats for at få disse magter til at overholde eksisterende aftaler og traktater, og derfor må Danmark naturligvis sikre, at der ikke nu sker et traktatbrud på Thulebasen.

Svar (18/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 667.

Spm. nr. S 689

Til socialministeren (13/2 85) af:

Taanquist (S):

»Hvad har ministeren foretaget for at realisere statsministerens løfte om at forbedre forholdene for pensionister, der har indtægter ved siden af pensionen?«

Begrundelse

I et telefonprogram arrangeret af B.T. i december sidste år spurgte Asmus Jensen, Nordborg, om der var mulighed for at få forhøjet det beløb på 13.400 kr., som pensionister må tjene uden at få beskåret pensionen. Statsministeren svarede: »Jeg er helt enig. Det er for skrappt. Vi har alle en interesse i, at pensionisterne har mulighed for at arbejde aktivt. Jeg håber, jeg kan komme igennem med forbedringer på det område, du nævner. Det var godt, du ringede om det.«

Svar (18/2 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Regeringen ser det som en væsentlig opgave at finde en løsning på de problemer, som skyldes pensionernes samspil med indtægtsafhængige sociale ydelser og indkomstskatten, når pensionisten har andre indtægter ved siden af pensionen.

Spørgsmålet er som bekendt behandlet i flere udredningsarbejder og indgik senest i kommissoriet for det af regeringen i sommeren 1984 nedsatte pensionsudvalg.

Udvalget har i sin betænkning, som er afgivet i december 1984, fremsat forslag til afhjælpning af nogle af de væsentligste samspilsproblemer, og disse forslag vil nu blive nærmere behandlet, inden der tages stilling til en eventuel gennemførelse heraf.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 91:

Forslag til folketingsbeslutning om en lovgivning vedrørende produktansvar.

Af Lissa Mathiasen (S) m.fl.
(Fremsat 8/2 85).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om en lovgivning vedrørende produktsikkerhed.

Af Lissa Mathiasen (S) m.fl.
(Fremsat 8/2 85).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I det første af de beslutningsforslag, som den høje formand lige har oplæst titlen på, opfordres jeg til at fremsætte forslag til lov om produktansvar, dvs. en producents ansvar for de skader på personer og ting, som et produkt forvolder, fordi det på den ene eller den anden måde er farligt.